Ogólnopolskie Zrzeszenie Prywatnego Przemysłu Chemicznego,
Metalowego i Różnych w Warszawie

UKŁAD ZBIOROWY PRACY

dla pracowników zatrudnionych w prywatnych przedsiębiorstwach (zakładach) przemysłu METALOWEGO

WARSZAWA 1961

ZJEDNOCZENIE DRUKARŃ I WYDAWNICTW AKCYDENSOWYCH

GBPiZS
Główna Biblioteka
Pracy i Zabezpieczenia
Społecznego
0019850

Ogólnopolskie Zrzeszenie Prywatnego Przemysłu Chemicznego,
Metalowego i Różnych w Warszawie

UKŁAD ZBIOROWY PRACY

dla pracowników zatrudnionych w prywatnych przedsiębiorstwach (zakładach) przemysłu METALOWEGO

WARSZAWA 1961

ZJEDNOCZENIE DRUKARŃ I WYDAWNICTW AKCYDENSOWYCH

B. 114/74

19179/III

MINISTERSTWO PRACY, PŁACY I SPRAW SOCJALNYCH
BIBLIOTEKA

Umowy zbiorowe

Druk: Zielonogórskie Zakłady Graficzne zam. 679 3.61. — 900 egz. A5 — F-2

19850
16.4.1974 r.

331.116.3

UKŁAD ZBIOROWY PRACY

dla pracowników zatrudnionych w prywatnych przedsiębiorstwach (zakładach) przemysłu METALOWEGO — zawarty w Warszawie, w dniu 20 grudnia 1960 r. pomiędzy Zarządem Gównym Związku Zawodowego Pracowników Gospodarki Komunalnej, Przemysłu Terenowego i Rzemiosła — mającym swoją siedzibę w Warszawie, Aleje Jerozolimskie 91, z jednej strony, a Ogólnopolskim Zrzeszeniem Prywatnego Przemysłu Chemicznego, Metalowego i Różnych, mającym swoją siedzibę w Warszawie, ul. Piękna 66a, z drugiej strony, treści następującej:

ROZDZIAŁ I.

Zasięg, cel i czas trwania układu.

Art. 1

1. Układ niniejszy obowiązuje w zakładach pracy prywatnego przemysłu metalowego tj. zakładach przemysłu: maszynowego i konstrukcji metalowych, metalowego, elektrotechnicznego i środków transportu — wchodzących w skład Ogólnopolskiego Zrzeszenia Prywatnego Przemysłu Chemicznego, Metalowego i Różnych normuje prawa i obowiązki zatrudnionych w tych zakładach pracowników oraz określa wzajemne zobowiązania stron podpisujących układ.
2. Przez użyte w treści układu określenie „pracownik" rozumie się zarówno pracowników fizycznych, jak i umysłowych.
3. Przez użyte w treści układu określenie „zakład pracy" rozumie się prywatne przedsiębiorstwo przemysłowe wymienione w ust. 1.
4. Przez użyte w treści układu określenie „pracodawca" rozumie się osobę fizyczną lub prawną, samoistnie prowadzącą przedsiębiorstwo przemysłowe i zawierającą z pracownikiem umowę o pracę.
5. Przez użyte w treści określenie „Związek" rozumie się właściwe organa (instancje) Związku Zawodowego Pracowników Gospodarki Komunalnej, Przemysłu Terenowego i Rzemiosła. W przypadku, gdy w układzie

jest mowa o radzie zakładowej lub delegacie związkowym, a w zakładzie pracy nie działa rada zakładowa lub delegat związkowy — właściwym jest terenowy zarząd związku zawodowego.

6. Przez użyte w treści układu określenie „Zrzeszenie" rozumie się właściwe organa Ogólnopolskiego Zrzeszenia Prywatnego Przemysłu Chemicznego, Metalowego i Różnych.

Art. 2

Stałą troską i wspólnym celem — umawiających się stron jest dążenie do ciągłej poprawy bytu pracowników w oparciu o wzrost wydajności pracy, poprawę jakości produkcji i zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Art. 3

1. Układ niniejszy został zawarty na czas nieokreślony i obowiązuje od dnia 1 stycznia 1961 r.
2. Układ niniejszy lub poszczególne jego postanowienia mogą być wypowiedziane przez każdą ze stron z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia.
   Wypowiedzenie winno być dokonane na piśmie najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca kalendarzowego, poprzedzającego okres wypowiedzenia.
3. W piśmie zawierającym wypowiedzenie, strona wypowiadająca określi czy wypowiedzenie dotyczy całego układu, czy też poszczególnych jego postanowień.
4. W przypadkach wypowiedzenia całego układu, strony przystąpią niezwłocznie do zawarcia nowego Układu Zbiorowego Pracy. W przypadku częściowego wypowiedzenia układu, strony ustalą nowe warunki w części objętej wypowiedzeniem, w formie protokółu dodatkowego do niniejszego układu.
5. Jeżeli nowy układ nie zostanie zawarty w okresie wypowiedzenia, bądź też jeżeli nie zostanie dokonana zmiana wypowiedzianej części układu — układ wypowiedziany względnie wypowiedziana jego część obowiązuje nadal, aż do czasu podpisania nowego układu, względnie protokółu dodatkowego.

ROZDZIAŁ II

Przyjmowanie i zwalnianie pracowników

Art. 4

Przyjmowanie pracowników należy do pracodawcy. Zwolnienie pracownika może nastąpić po uprzednim uzgodnieniu z radą zakładową lub delegatem związkowym.

Art. 5

Umowę o pracę zawiera się:

a) na okres próbny,
b) na czas wykonania określonej roboty,
c) na czas określony,
d) na czas nieokreślony.

Art. 6

Umowę o pracę należy w miarę możności sporządzić na piśmie. Powinna ona określać stanowisko i rodzaj powierzonej pracownikowi pracy oraz przysługujące mu wynagrodzenie.

Art. 7

1. Rozwiązanie umowy o pracę może nastąpić:
   a) w okresie próbnym — zgodnie z postanowieniami art. 8,
   b) po zakończeniu roboty lub po upływie czasu, na który była zawarta,
   c) po upływie okresu wypowiedzenia dokonanego przez jedną ze stron zgodnie z obowiązującymi przepisami przy umowie zawartej na czas nieokreślony,
   d) na mocy wzajemnego porozumienia się stron,
   e) ze skutkiem natychmiastowym, lecz tylko z przyczyn, które w myśl obowiązujących przepisów uzasadniają rozwiązanie umowy bez wypowiedzenia.
2. Rozwiązanie umowy ze skutkiem natychmiastowym z powodu ciężkiego naruszenia przez pracownika podstawowych obowiązków pracowniczych może nastąpić tylko po uprzednim uzyskaniu na piśmie zgody rady zakładowej lub delegata związkowego.
3. Rozwiązanie umowy ze skutkiem natychmiastowym z innych przyczyn niż wymienione w ust. 2 wymaga uprzedniego uzyskania wyrażonej na piśmie opinii rady zakładowej lub delegata związkowego.
4. W okresie wypowiedzenia przysługuje pracownikowi fizycznemu prawo do płatnego zwolnienia na poszukiwanie pracy w ilości do 3 dni roboczych w terminach uzgodnionych z pracodawcą, a pracownikowi umysłowemu w ilości 3 dni w każdym miesiącu okresu wypowiedzenia.
   Wynagrodzenie za dni wolne od pracy, o których mowa wyżej oblicza się tak, jak za urlop wypoczynkowy.

Art. 8

1. Okres próbny dla pracowników fizycznych nie może przekraczać 7 dni. W czasie trwania okresu próbnego pracownika fizycznego, każdej

ze stron przysługuje prawo rozwiązania umowy o pracę po uprzednim jednodniowym wypowiedzeniu, z tym że w przypadkach tych przepis art. 7 ust. 4 nie ma zastosowania.

2. Okres wypowiedzenia umowy o pracę po upływie okresu próbnego, zawartej na czas nieokreślony, wynosi dla pracowników fizycznych co najmniej dwa tygodnie. Wypowiedzenie kończyć się powinno w sobotę, lub przyjęty dzień wypłaty.
   Okres wypowiedzenia umowy o pracę przez pracodawcę pracownikom fizycznym, którzy przepracowali co najmniej 25 lat z zachowaniem ciągłości pracy wymaganej przy przyznawaniu uprawnień do nagród jubileuszowych — wynosi trzy miesiące.
3. Okres próbny dla pracowników umysłowych nie może przekraczać trzech miesięcy, licząc od chwili przystąpienia do pracy. W czasie trwania okresu próbnego, każdej ze stron przysługuje prawo rozwiązania umowy o pracę, po uprzednim dwutygodniowym wypowiedzeniu, przy czym okres wypowiedzenia musi się kończyć ostatniego lub piętnastego dnia miesiąca kalendarzowego.
4. Okres wypowiedzenia umowy o pracę po upływie okresu próbnego zawartej na czas nieokreślony, wynosi dla pracowników umysłowych trzy miesące. Wypowiedzenie winno być dokonane najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca kalendarzowego, poprzedzającego okres wypowiedzenia, przy czym okres wypowiedzenia musi kończyć się zawsze ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego.
5. Zawarcie umowy o pracę na czas nieokreślony może nastąpić również bez okresu próbnego.
6. Wypowiedzenie pracownikowi warunków pracy i płacy jest równoznaczne z wypowiedzeniem umowy o pracę, dokonanym ze strony pracodawcy, o ile pracownik nie wyraża zgody na nowe warunki pracy.

Art. 9

1. Pracodawca nie może wypowiedzieć umowy o pracę w okresie:
   a) oddelegowania do prac społecznych,
   b) urlopu,
   c) choroby trwającej do 3 miesięcy,
   d) niezdolności do pracy spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową — do 6-ciu miesięcy,
   e) niezdolności do pracy spowodowanej gruźlicą — do 6-ciu miesięcy, jeżeli pracownik przed powstaniem niezdolności do pracy był zatrudniony w zakładzie pracy co najmniej 6 miesięcy,
   f) niezdolności do pracy spowodowanej gruźlicą, gdy pracownik jest leczony w zamkniętym zakładzie przeciwgruźliczym — do 12 miesięcy, pod warunkiem, że przed powstaniem niezdolności do pracy pracownik był zatrudniony w zakładzie pracy co najmniej 12 miesięcy,

g) ciąży lub urlopu macierzyńskiego z wyjątkiem przypadków przewidzianych w obowiązujących przepisach,
h) gdy pracownikowi brak do nabycia pełnych praw do renty starczej okresu do dwóch lat,
i) między powołaniem, a odbyciem służby wojskowej z zachowaniem obowiązujących przepisów,
j) odbywania zasadniczej służby wojskowej lub ćwiczeń wojskowych przez współmałżonka z zachowaniem obowiązujących przepisów.

2. Postanowienia ust. 1 nie mają zastosowania, jeżeli rozwiązanie umowy następuje w związku z likwidacją zakładu pracy, w przypadkach tych stosuje się przepisy powszechnie obowiązujące.
3. Z pracownikiem będącym członkiem zarządu związku zawodowego, rady zakładowej lub delegatem związku, społecznym inspektorem pracy oraz ławnikiem, można rozwiązać umowę o pracę w czasie trwania kadencji tylko zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

ROZDZIAŁ III

Miejsce pracy i narzędzia

Art. 10

Pracodawca ma obowiązek wskazać nowoprzyjętemu pracownikowi miejsce pracy i zapoznać go z przepisami obowiązującymi pracowników w tym zakładzie pracy, a w szczególności z regulaminem pracy, niniejszym układem zbiorowym pracy oraz przepisami z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

Art. 11

Pracodawca przyjmując pracownika do pracy obowiązany jest przydzielić mu potrzebne narzędzia pracy. Narzędzia, które przez normalne, właściwe używanie stały się nieużyteczne, pracodawca powinien zamienić na nowe za zwrotem zużytych.

Art. 12

1. Pracownik odpowiada za całość przydzielonych mu narzędzi pracy i powinien zwrócić ich koszt, jeżeli uległy uszkodzeniu lub utracie z winy lub niedbalstwa pracownika.
2. Wartość tych narzędzi ustala pracodawca w uzgodnieniu ze Związkiem, biorąc pod uwagę czas użytkowania oraz stopień zużycia narzędzi. O ile pracownik uzna ustalenia pracodawcy, dotyczące zwrotu kosztów narzędzi pracy, za niesłuszne lub wygórowane, może odwołać

się w terminie 7 dni do Związku, który podejmuje decyzję w uzgodnieniu ze Zrzeszeniem. Ten tryb postępowania nie pozbawia pracownika prawa wystąpienia na drogę sądową.

3. Pracodawca przydzieli pracownikowi odpowiednie i należycie zabezpieczone miejsce do przechowywania narzędzi pracy.

ROZDZIAŁ IV

Płace

Art. 13

Przy ustalaniu płacy należy przestrzegać zasady wynagradzania według ilości i jakości pracy.

Art. 14

Wysokość wynagrodzenia zasadniczego, kategoria zaszeregowania i zasady wynagradzania winny być podane przez pracodawcę do wiadomości pracownika przed przystąpieniem przez niego do pracy zgodnie z załącznikami Nr 1 i 2 (pracownicy fizyczni) lub załącznik Nr 3 (pracownicy umysłowi) niniejszego układu.

Art. 15

1. Zasadniczym systemem wynagradzania pracowników fizycznych jest system płac czasowo — premiowy. W systemie tym pracownicy fizyczni otrzymują za każdą przepracowaną godzinę wynagrodzenie według stawki związanej z kategorią do jakiej zostali zaliczeni na podstawie zawartej umowy o pracę oraz premii z tytułu wykonywania zadań wynikających z umowy o pracę. Pracownik może być przez pracodawcę pozbawiony premii w całości lub części jeżeli z własnej winy wykonuje pracę niezgodnie z ustalonymi warunkami technicznymi lub umownymi, albo jeżeli przez swoje niedbalstwo naraża pracodawcę na straty. Spory powstałe na tym tle rozstrzyga Zarząd Okręgu Związku w porozumieniu w właściwym Oddziałem Zrzeszenia. Ten tryb postępowania nie pozbawia pracownika prawa wystąpienia na drogę sądową.
2. Stawki godzinowe pracowników fizycznych określa załącznik Nr 1 do niniejszego układu.
3. Wynagrodzenie ustalone w indywidualnych umowach o pracę nie może być niższe od wynikającego z niniejszego układu.

Art. 16

1. W przypadkach uzasadnionych względami produkcyjnymi może być w zakładzie pracy wprowadzony akordowy system wynagradzania pracowników fizycznych.
2. Wynagrodzenie pracowników fizycznych w akordowym systemie płac opiera się na normach pracy lub stawkach (cenach) jednostkowych ustalonych przez pracodawcę i zatwierdzonych uprzednio dla każdego zakładu pracy przez Zarząd Okręgu Związku w porozumieniu z Oddziałem Zrzeszenia.
   W przypadku nieuzgodnienia stanowisk pomiędzy Zarządem Okręgu Związku i Oddziałem Zrzeszenia, spór rozstrzyga ostatecznie Zarząd Główny Związku w porozumieniu z Ogólnopolskim Zrzeszeniem.

Art. 17

1. Zarobek pracownika fizycznego, w systemie akordowym, za każdą godzinę pracy nie może być niższy, niż to wynika z godzinowej stawki wg kategorii zaszeregowania pracownika, jeżeli nie wykonanie normy nastąpiło z przyczyn niezależnych od pracownika.

Art. 18

1. Przy stosowaniu akordowego systemu płac pracodawca obowiązany jest przed przystąpieniem pracownika do danej pracy podać mu cenę jednostkową lub normę czasu na daną pracę w sposób jasny i nie wzbudzający wątpliwości.
2. Pracownik fizyczny wykonujący w akordzie pracę nie odpowiadającą jego osobistemu zaszeregowaniu otrzymuje wynagrodzenie za faktycznie wykonaną pracę.
3. Pracownikowi opłacanemu wg systemu akordowego przysługuje pełne wynagrodzenie za roboty wykonane zgodnie z warunkami technicznymi ustalonymi przez pracodawcę, względnie przez osobę przez niego upoważnioną.
   Spory na tym tle powstałe rozstrzyga Zarząd Okręgu Związku w porozumieniu z właściwym Oddziałem Zrzeszenia. Ten tryb postępowania nie pozbawia pracownika prawa wystąpienia na drogę sądową.
4. Za wykonane w systemie akordowym roboty, nie odpowiadające warunkom technicznym, z przyczyn niezawinionych przez pracownika — pracownik otrzymuje normalne wynagrodzenie, zaś w przypadku winy pracownika — wynagrodzenie nie przysługuje, lub może być przez pracodawcę odpowiednio obniżone. Spory na tym tle powstałe rozstrzyga Zarząd Okręgu Związku w porozumieniu z właściwym Oddziałem Zrzeszenia. Ten tryb postępowania nie pozbawia pracownika prawa wystąpienia na drogę sądową.

Art. 19

1. Zmiana obowiązujących w zakładzie norm pracy lub cen (stawek) jednostkowych, może być dokonana tylko w trybie określonym w art. 16 ust. 2. W przypadku obniżenia cen jednostkowych lub zmniejszenia norm czasu, mogą być one wprowadzone w terminie 14 dni od daty zatwierdzenia nowej stawki lub normy i zawiadomienia o tym pracownika.
2. Robotnikom, którzy dokonują usprawnień w zakresie wykonywanych przez siebie czynności, przysługuje przez okres 6 miesięcy wynagrodzenie akordowe wg obowiązującej normy (ceny jednostkowej) przed dokonaniem usprawnienia.

Art. 20

Pracownikom fizycznym wynagradzanym, zarówno w systemie czasowo — premiowym, jak również akordowym, przysługuje wynagrodzenie za czas pozostawania w zakładzie w gotowości do pracy nie wykonywanej z powodu przestoju niezależnego od pracownika, według stawek godzinowych, odpowiadających kategorii zaszeregowania pracownika.

Art. 21

Brygadziści, tj. pracownicy, którym powierzono kierowanie grupą pracowników fizycznych, złożoną przynajmniej z trzech pracowników i którzy razem z tą grupą pracują, otrzymują wynagrodzenie w zależności od wykonywanej przez nich pracy oraz dodatek za prowadzenie brygady w wysokości 20 proc. stawki godzinowej, wynikającej z kategorii ich zaszeregowania. Dodatki te wypłacane są za przepracowane godziny.

Art. 22

Płace pracowników umysłowych oparte są na miesięcznym systemie wynagradzania. Tabelę płac pracowników umysłowych zawiera załącznik Nr 3 do niniejszego układu.

Art. 23

1. Wypłata wynagrodzenia winna być dokonywana z dołu w czasie oznaczonym w regulaminie pracy (art. 90) lub obwieszczeniu wewnętrznym (art. 91).
   a) dla pracowników fizycznych, przynajmniej raz na dwa tygodnie,
   b) dla pracowników umysłowych, przynajmniej raz na miesiąc.
2. Wypłata wynagrodzenia pracowników umysłowych następuje w ostatnim dniu miesiąca kalendarzowego.

3. Jeżeli dzień wypłaty lub zaliczki przypada na niedzielę lub dzień ustawowo uznany za wolny od pracy, wypłata powinna być dokonana w dniu poprzedzającym dzień wypłaty.
4. Pracownikowi otrzymującemu urlop wypoczynkowy przysługuje prawo do otrzymania zaliczki w wysokości 60 proc. wynagrodzenia przysługującego mu za okres urlopu. Zaliczka podlega w całości potrąceniu przy najbliższej wypłacie wynagrodzenia.

Art. 24

1. Za normalną pracę w nocy, pracownicy z wyjątkiem pracowników zatrudnionych na stanowiskach kierowniczych i samodzielnych wymienionych w załączniku Nr 9 otrzymują dodatek nocny, wynoszący za każdą godzinę przepracowaną 10 proc. stawki godzinowej.
2. Za pracę nocną uważa się pracę wykonywaną w czasie między godziną dwudziestą drugą, a szóstą dnia następnego.

Art. 25

1. Za pracę w godzinach nadliczbowych, poza normalnym wynagrodzeniem przysługują pracownikom z wyjątkiem pracowników na stanowiskach kierowniczych i samodzielnych następujące dodatki:
   a) 50 proc. za pracę w dwóch pierwszych godzinach nadliczbowych,
   b) 100 proc. za pracę w trzeciej i następnych godzinach nadliczbowych,
   c) 100 proc. za pracę w godzinach nocnych niezależnie od 10 proc. dodatku za pracę nocną.
2. Za każdą godzinę pracy w niedziele i święta ustawowo wolne od pracy przysługuje dodatek w wysokości 100 proc.

Art. 26

Za podstawę do obliczania dodatków za pracę w nocy oraz za godziny nadliczbowe i pracę w niedziele i dni wolne ustawow przyjmuje się:
a) stawkę godzinową kategorii osobistego zaszeregowania pracownika fizycznego wg załącznika Nr 1,
b) dla pracowników umysłowych 1/200 część wynagrodzenia pracownika według załącznika Nr 3.

Art. 27

Za pracę wykonywaną w warunkach uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia, pracownicy otrzymują oprócz wynagrodzenia określonego postanowieniami układu, dodatkową zapłatę za każdą godzinę pracy w tych warunkach. Wykaz tych prac i wysokość dodatków określa załącznik Nr 4 do niniejszego układu.

Art. 28

1. Wynagrodzenie za dzień urlopowy dla pracownika fizycznego oblicza się przez podzielenie jego rzeczywistego zarobku bez nagród i premii specjalnych oraz zasiłków rodzinnych, zapomóg itp. z ostatnich 3-ch miesięcy, poprzedzających urlop — przez ilość dni roboczych w tym okresie rzeczywiście przez niego przepracowanych.
2. Pracownik umysłowy otrzymuje za okres urlopu wypoczynkowego wynagrodzenie w takiej wysokości, jakby w tym czasie pracował.
3. Pracownik otrzymuje wynagrodzenie na zasadach wynikających z ust. 1 — 2 również w przypadku płatnego urlopu okolicznościowego.

Art. 29

1. Z wynagrodzenia pracowników wolno dokonać potrąceń zgodnie z obowiązującymi przepisami tylko z tytułu następujących należności:
   a) bieżące i zaległe daniny i opłaty publiczne w granicach ustawowego upoważnienia pracodawcy do ich potrącania,
   b) sumy egzekwowane na mocy tytułów wykonawczych sądów i orzeczeń władz administracyjnych,
   c) zaliczki pieniężne udzielone pracownikowi na poczet wynagrodzenia.
2. Potrącenia z tytułu innych należności niż wymienione w ust. 1 mogą być dokonywane tylko za uprzednią pisemną zgodą pracownika.

ROZDZIAŁ V

Deputat węglowy

Art. 30

1. Pracodawca obowiązany jest wydawać pracownikom deputat węglowy, lub wypłacać ekwiwalent pieniężny w zamian za deputat węglowy według niżej podanych zasad i ilości:
   a) w zakładach pracy położonych na terenie woj. katowickiego oraz na terenie następujących powiatów woj. opolskiego: raciborskiego, nyskiego, strzeleckiego, brzeskiego, kluczborskiego, a ponadto w miejscowościach Andrychów, Chrzanów, Jaworzno, Kęty, Wadowice, Żywiec, Sporysz i Węgierska Górka, jak również w miejscowościach innych powiatów pozostałych województw, które są położone w promieniu 10 km od najbliższej kopalni węgla kamiennego:
      1) dla pracownika będącego głową rodziny — 3 tony węgla w naturze oraz ekwiwalent pieniężny za 1 tonę węgla rocznie (ewentualnie łączny ekwiwalent pieniężny),

2) dla pracownika samotnego 1,6 tony węgla rocznie,

b) w zakładach pracy położonych na pozostałych terenach kraju:

1) dla pracownika będącego głową rodziny — 2,5 tony węgla rocznie,

2) dla pracownika samotnego — 1 tonę węgla rocznie.

2. Za głowę rodziny uważa się:

a) pracownika żonatego,

b) pracownice zamężne, które posiadają na utrzymaniu niezdolnych do pracy mężów, lub których mężowie nie otrzymują z tytułu umowy o pracę deputatu węglowego,

c) pracowników nieżonatych lub pracownice niezamężne, wdowy i wdowców, którzy posiadają na utrzymaniu dzieci (również pozamałżeńskie lub przybrane) względnie utrzymują niezdolnych do pracy dziadków, rodziców, teściów, albo rodzeństwo i mieszkają razem z nimi. Słowa „mieszkają razem z nimi" należy rozumieć w ten sposób, że prowadzą wspólne gospodarstwo domowe. W związku z tym należy uznać, że warunkiem otrzymania deputatu węglowego w większym rozmiarze — przewidzianym dla głowy rodziny z tytułu zamieszkiwania razem z dziećmi jest:

— aby dzieci mieszkały wspólnie z pracownikiem,

— wspólnie z nim prowadziły gospodarstwo domowe,

— aby dzieci nie pobierały deputatu węglowego na zasadach przewidzianych dla głowy rodziny.

3. Jeżeli w jednym wspólnym gospodarstwie domowym zamieszkują dwie lub więcej osób uprawnionych do poboru węgla deputatowego, węgiel deputatowy w naturze może otrzymywać tylko jedna z tych osób, posiadająca uprawnienia do poboru największej ilości węgla.

4. Pracownicy będący głową rodziny — zamieszkali w pomieszczeniach centralnie ogrzewanych mogą otrzymać nie więcej niż 1,5 tony węgla deputatowego w naturze — resztę zaś w postaci ekwiwalentu pieniężnego. Pozostali pracownicy — zamieszkali w pomieszczeniach centralnie ogrzewanych — nie mogą otrzymywać deputatu węglowego w naturze, a jedynie ekwiwalent pieniężny. Postanowienia tego ust. odnoszą się do pomieszczeń ogrzewanych centralnie staraniem administracji domu a nie do mieszkań posiadających własne tzw. centralne ogrzewanie.

5. Pracodawca wypłaca ekwiwalent pieniężny, obliczony według obowiązujących cen ustalonych przez powołane do tego władze — raz w miesiącu, łącznie z wynagrodzeniem za pracę.

Art. 31

1. Prawo do poboru węgla deputatowego, lub ekwiwalentu pieniężnego nabywa pracownik z dniem zawarcia umowy o pracę. Pierwszy odbiór (wypłata) następuje po upływie jednego miesiąca od dnia rozpoczęcia pracy.

2. Odbiór węgla deputatowego (jeżeli jest wydawany w naturze) powinien następować z miejsca składowego zakładu pracy.
3. Ustaloną ilość węgla lub ekwiwalent pieniężny wydaje się (wypłaca się) pracownikom również podczas choroby.
4. Węgiel dostarczony pracownikowi w ramach deputatu węglowego w naturze musi być takiego gatunku i jakości by nadawał się na opał domowy i nie może zawierać asortymentu drobniejszego niż 30 mm oraz więcej niż 10 proc. podziarna.

Art. 32

1. W zakładach pracy, w których do dnia wejścia w życie niniejszego układu obowiązywały korzystniejsze uprawnienia do deputatów węglowych od określonych w niniejszym rozdziale, zachowuje się zasady dotychczas stosowane.
2. Zamiana węgla deputatowego w naturze na ekwiwalent pieniężny może być stosowana we wszystkich przypadkach wymienionych w niniejszym rozdziale.

ROZDZIAŁ VI

Czas pracy

Art. 33

1. Normalny czas pracy pracowników wynosi 8 godzin na dobę, w sobotę 6 godzin na dobę i nie może przekraczać 46 godzin na tydzień.
2. W przypadku, gdy obowiązki (praca) wynikające z umowy o pracę nie wypełniają pracownikowi całkowitego dnia pracy, pracodawca ma prawo dać mu pracę uzupełniającą,odpowiadającą jego kwalifikacjom, a w przypadkach wyjątkowych i inną z zagwarantowaniem płacy nie niższej niż to wynika ze stawki płac osobistego zaszeregowania pracownika.
3. Czas pracy portierów, dozorców i stróżów placowych pilnujących mienia zakładów określa załącznik Nr 7 niniejszego układu.

Art. 34

1. Wszelkie dalsze godziny pracy ponad ilość określoną w art. 33 ust. 1 i 3 są godzinami nadliczbowymi i opłacane są według zasad określonych w art. 25 niniejszego układu.
2. Postanowienie ust. 1 nie dotyczy pracowników na stanowiskach kierowniczych i samodzielnych, zgodnie z załącznikiem Nr 9 niniejszego układu.

Art. 35

W zakładach pracy o ruchu ciągłym, dozwolona jest w soboty praca 8-godzinna na każdej zmianie, jednak w tym przypadku pracownicy muszą otrzymać zapłatę za 2 godziny, jak za godziny nadliczbowe.

Art. 36

1. Wzbronione jest zatrudnianie osób, które nie osiągnęły 14 lat życia.
2. Czas pracy młodocianych w wieku od 14 do 18 lat oraz zasady ich wynagradzania i zatrudniania, regulują ogólnie obowiązujące w tym zakresie przepisy.

Art. 37

Praca w godzinach nadliczbowych w niedzielę lub w dzień ustawowo wolny od pracy, może być wykonywana tylko w przypadkach i na zasadach przewidzianych w ustawie o czasie pracy w przemyśle i handlu.

Art. 38

.1 Zatrudnianie w godzinach nadliczbowych pracowników młodocianych, kobiet ciężarnych lub posiadających dzieci do 1 roku jest zakazane.
2. Zatrudnianie w godzinach nocnych pracowników młodocianych, kobiet ciężarnych i posiadających dzieci do 1 roku jest zakazane. Jeżeli charakter produkcji zakładu nie wymaga uruchomienia pełnej trzeciej zmiany, zasadę tę należy stosować również w stosunku do kobiet posiadających dzieci do lat 14-tu.
3. Pracodawca obowiązany jest na podstawie zaświadczenia lekarskiego zwolnić pracownicę karmiącą dziecko piersią do 1 roku dwa razy dziennie po pół godziny, względnie raz dziennie na jedną godzinę na każde dziecko.
   Przerwy te wlicza się do czasu pracy i opłaca się wg zasad jak za urlop wypoczynkowy.

Art. 39

1. Godziny rozpoczynania i kończenia pracy oraz przerwy wypoczynkowe określa regulamin pracy lub obwieszczenie wewnętrzne .
2. Przerwy wypoczynkowe trwające do 15 minut wlicza się do czasu pracy.
3. Do czasu pracy wlicza się przerwy wypoczynkowe, które zostały wprowadzone dla ochrony zdrowia pracowników zatrudnionych przy pracach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia, o ile zostało to postanowione w przepisach szczegółowych.

4. Wlicza się do czasu pracy przerwy spowodowane koniecznością otrzymania w nagłym wypadku doraźnej pomocy w punkcie sanitarnym na terenie zakładu pracy.

Art. 40

Pracownik obowiązany jest do punktualnego rozpoczynania i kończenia pracy, jak również do nieopuszczania miejsca pracy, bez uprzedniego zezwolenia pracodawcy lub osoby przez niego upoważnionej do podejmowania takich decyzji. W czasie oznaczonym na rozpoczęcie pracy, pracownik powinien znajdować się na stanowisku pracy i być przygotowany do rozpoczęcia pracy.

ROZDZIAŁ VII

Urlopy wypoczynkowe

Art. 41

1. Pracownicy mają prawo do korzystania co roku z płatnego urlopu wypoczynkowego.
2. Pracownik nabywa prawo do urlopu wypoczynkowego w pełnym wymiarze po roku nieprzerwanej pracy chyba, że obowiązujące przepisy stanowią inaczej.

Art. 42

Pracownikom fizycznym przysługuje prawo do corocznego nieprzerwanego urlopu wypoczynkowego w następujących wymiarach:

a) 12 dni roboczych po roku pracy,
b) 15 dni roboczych po trzech latach pracy,
c) 30 dni kalendarzowych po 10-ciu latach pracy.

Art. 43

1. Pracownicy fizyczni sezonowi (czasowo zatrudnieni), którzy z powodu zbyt krótkiego okresu zatrudnienia nie nabyli prawa do urlopu na podstawie art. 42 niniejszego układu otrzymują w razie zwolnienia z pracy urlop w wymiarze:
   — 1 dzień za każdy przepracowany miesiąc.
2. Pracownik traci prawo do takiego urlopu, jeżeli rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło na jego wniosek lub bez wypowiedzenia z winy pracownika.

Art. 44

1. Pracownikom umysłowym po rocznej nieprzerwanej pracy przysługuje urlop wypoczynkowy w wysokości 30 dni kalendarzowych. Na poczet urlopu pracownik umysłowy po półrocznej nieprzerwanej pracy ma prawo otrzymać 14 dni kalendarzowych urlopu.
2. Pracownik umysłowy, który po upływie 6 miesięcy od dnia rozpoczęcia pracy wykorzystał dwutygodniowy urlop, nabywa po upływie pierwszego roku od dnia rozpoczęcia pracy prawo do szesnastodniowego urlopu uzupełniającego.

Art. 45

1. Pracownikom młodocianym do ukończenia 16 roku życia przysługuje po nieprzerwanej pracy półrocznej, płatny urlop wypoczynkowy w wymiarze 2 tygodni, a po rocznej nieprzerwanej pracy oraz w roku następnym, urlop wypoczynkowy w wymiarze 30 dni kalendarzowych. Urlop wypoczynkowy w wymiarze 30 dni kalendarzowych przysługuje w pierwszym roku pracy po rocznej nieprzerwanej pracy, niezależnie od 2 tygodniowego urlopu przysługującego po pół roku pracy.
2. Pracownikom młodocianym fizycznym w wieku powyżej 16 lat przysługuje po nieprzerwanej pracy półrocznej płatny urlop wypoczynkowy w wymiarze 7 dni roboczych, a po rocznej nieprzerwanej pracy 14 dni roboczych.
3. Na wniosek pracowników młodocianych oraz uczących się w szkołach, pracodawca powinien udzielić im urlopu w okresie letnich ferii szkolnych.

Art. 46

Gdy współmałżonkowie zatrudnieni są w tym samym przedsiębiorstwie i posiadają dzieci do lat 14 — co najmiej jeden współmałżonek ma prawo do uzyskania urlopu w okresie letnich ferii szkolnych.

Art. 47

W miesiącu marcu i listopadzie nie można udzielać urlopu wypoczynkowego bez zgody pracownika.

Art. 48

Pracownicy zwolnieni z pracy z powodu długotrwałej choroby nie tracą prawa do ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za dany rok kalendarzowy.

Art. 49

Plan urlopów na dany rok kalendarzowy pracodawca powinien uzgadniać z pracownikami.

Art. 50

1. Odwołanie pracownika z urlopu może nastąpić tylko z ważnych przyczyn.
2. Pracownikowi odwołanemu z urlopu wypoczynkowego przysługuje zwrot rzeczywistych kosztów, poniesionych przez niego w związku z odwołaniem z urlopu. Zwrot kosztów obejmuje koszty podróży do miejsca pobytu w czasie urlopu i z powrotem, według norm ustalonych dla podróży służbowych oraz opłaty uiszczone (a nie zwrócone) za pobyt w domach wypoczynkowych, kuracyjnych, sanatoryjnych.
3. Niewykorzystaną przez pracownika część urlopu na skutek powstałej podczas urlopu choroby, należy przenieść na czas późniejszy, jeżeli choroba spowodowała niezdolność do pracy i trwała nieprzerwanie nie mniej niż 3 dni. Jeżeli w dniu oznaczonym na rozpoczęcie urlopu pracownik jest niezdolny do pracy z powodu stwierdzonej zaświadczeniem lekarskim choroby — urlop ulega przesunięciu na czas późniejszy.

Art. 51

Urlop nie może być dzielony bez zgody pracownika i winien być wykorzystany w danym roku kalendarzowym.

Art. 52

1. Nabytego prawa do urlopu pracownik nie traci nawet wówczas gdy nie upominał się o urlop.
2. Pracownik nie może zrzec się nabytego prawa do korzystania z urlopu w zamian za dodatkowe wynagrodzenie.

Art. 53

1. Gdy pracownik nie mógł wykorzystać urlopu w poprzednim roku kalendarzowym z powodu choroby, powołania do służby wojskowej, a pracownice nadto w razie niemożności wykorzystania urlopu w poprzednim roku kalendarzowym z powodu przerwy w pracy w związku z ciążą i porodem, urlop może być przesunięty na rok następny, z wyjątkiem powołania do odbywania zasadniczej służby wojskowej w którym to przypadku należy pracownikowi wypłacić ekwiwalent za niewykorzystany urlop.

2. Urlop przesunięty na następny rok kalendarzowy powinien być wykorzystany w miarę możności w I kwartale następnego roku, a w każdym razie przed upływem tego roku.

ROZDZIAŁ VIII

Urlopy okolicznościowe i zwolnienia od pracy zawodowej

Art. 54

Pracownicy otrzymują płatny urlop okolicznościowy w następujących przypadkach:

a) własnego ślubu — 2 dni urlopu,

b) urodzenia się dziecka — 2 dni urlopu,

c) pogrzebu małżonka, rodzeństwa, dziecka, rodziców, teściów — 2 dni urlopu,

d) pogrzebu dziadków — 1 dzień urlopu,

e) ślubu dziecka — 1 dzień urlopu,

f) stawiennictwa przed komisją wojskową — 1 dzień urlopu, a w razie potrzeby na dalsze dni po przedstawieniu świadectwa z wojskowej komisji lekarskiej,

g) w dniach składania egzaminów w oparciu o przedłożone zaświadczenie dyrekcji szkoły wg przepisów obowiązujących w tym zakresie w przedsiębiorstwach państwowych.

Art. 55

Pracownikowi zwolnionemu od pracy na wezwanie organów władz, przysługuje wynagrodzenie za czas opuszczony w pracy obliczony jak za urlop o ile wezwanie to nie zostało przez niego zawinione, a wzywająca instancja odszkodowania tego nie wypłaca.

Art. 56

Pracownicy za czas urlopu okolicznościowego określonego w art. 54 otrzymują wynagrodzenie obliczane jak za urlop wypoczynkowy.

Przepis powyższy ma zastosowanie również w przypadkach:

a) zwolnień na badania lekarskie zarządzone przez władze administracyjne,

b) urlopów udzielanych pracownikom w celach szkoleniowych.

ROZDZIAŁ IX

Ciągłość pracy

Art. 57

1. Rozwiązanie umowy o pracę przez pracodawcę lub przez pracownika i nawiązanie jej na nowo w ciągu najbliższych trzech miesięcy, nie stanowi przerwy w pracy pozbawiającej pracownika uprawnień urlopowych.
2. Ciągłość pracy przysługuje również zwolnionemu z pracy pracownikowi (bez względu na czas trwania przerwy), którego przyjęto z powrotem do pracy na podstawie wyroku sądowego nakazującego przywrócenie do pracy.

Art. 58

1. Pracownik, który przechodzi do innego zakładu pracy, prywatnego lub uspołecznionego, w ciągu trzech miesięcy od dnia ustania poprzedniego zatrudnienia, zachowuje wymaganą prawem ciągłość pracy, do nabycia lub zachowania uprawnień do urlopu i do świadczeń z ubezpieczenia rodzinnego chyba, że rozwiązanie umowy o pracę w poprzednim miejscu zatrudnienia nastąpiło z winy pracownika, lub wskutek wypowiedzenia dokonanego przez pracownika.
2. Zachowanie ciągłości pracy następuje jednak w razie rozwiązania przez pracownika umowy o pracę w drodze wypowiedzenia jeżeli zostało ono spowodowane:
   a) naruszeniem przez pracodawcę podstawowych obowiązków względem pracownika,
   b) przeniesieniem współmałżonka pracownika do innej miejscowości w związku ze zmianą zatrudnienia, jeżeli współmałżonek zachowuje ciągłość pracy.
3. Przy ocenie przerw mających wpływ na zachowanie ciągłości pracy, powstałych przed wejściem w życie układu stosuje się przepisy prawa.

Art. 59

1. Pracownicy zatrudnieni w zakładach pracy objętych niniejszym układem, mają prawo do otrzymania nagród pieniężnych za wieloletnią, nieprzerwaną i nienaganną pracę w zakładach, w których obowiązują przepisy o premiowaniu za wieloletnią pracę w następującej wysokości:
   a) za 25-letnią nieprzerwaną pracę w wysokości 75 proc. mies. zarobku
   b) za 35-letnią nieprzerwaną pracę w wysokości 150 proc. mies. zarobku
   c) za 40-letnią nieprzerwaną pracę w wysokości 200 proc. mies. zarobku.

Uznanie ciągłości pracy w jednym zakładzie, lub zawodzie, koniecznej dla uzyskania uprawnień do nagród jubileuszowych określają przepisy zawarte w załączniku Nr 8.

2. Nagrody określone w ust. 1 będą pokrywane z funduszy świadczonych przez pracodawców na rzecz akcji socjalnej.
3. Nagradzać należy jubilatów z nastaniem terminów określonych w ust. 1.

ROZDZIAŁ X

Delegacje, przeniesienia służbowe i zwolnienia do prac społecznych.

Art. 60

1. Pracownikom delegowanym do innej miejscowości niż ta, w której znajduje się zakład pracy, przysługują na czas trwania delegacji oprócz normalnego wynagrodzenia — diety oraz zwrot kosztów podróży, zgodnie z przepisami obowiązującymi w tym zakresie w przedsiębiorstwach państwowych.
2. W czasie trwania delegacji pracownikom przysługuje:
   a) pełne wynagrodzenie za czas rzeczywiście przepracowany wynikające z systemu płac, według którego pracownik jest normalnie wynagradzany. Wynagrodzenie w ten sposób obliczone nie może być niższe, jak za 8 godzinny dzień pracy (w sobotę 6 godzinny dzień pracy) chyba, że czas pracy w delegacji łącznie z czasem podróży wynosi mniej niż 8 godzin (w sobotę 6 godzin), a pracownik pozostałą część dnia przepracował w zakładzie.
   b) dodatki 50 proc. i 100 proc. za pracę w godzinach nadliczbowych, o ile czas pracy delegowanego pracownika fizycznego jest kontrolowany i zostanie stwierdzona konieczność pracy w godzinach nadliczbowych.
3. Delegowanym pracownikom fizycznym nie przysługuje wynagrodzenie za czas zużyty na przejazdy do miejscowości będącej celem podróży i z powrotem, za wyjątkiem tych przypadków, kiedy pracownik fizyczny wskutek delegacji służbowej przepracował mniej niż 8 godzin, względnie w sobotę 6 godzin.

   W takich przypadkach przysługuje delegowanemu pracownikowi fizycznemu wynagrodzenie za czas zużyty w podróży obliczone odpowiednio do straconego czasu pracy wg stawki osobistego zaszeregowania, jednak w wysokości nie większej niż ta, która przypada za 8 godzin pracy, względnie w sobotę za 6 godzin pracy.

Art. 61

Za czas przebyty w delegacji wysokość diety oblicza się następująco:

1. W pierwszej dobie podróży:
   a) do 8 godzin — dieta nie przysługuje,

b) od 8 do 12 godzin — 50 proc. diety,
c) od 12 do 24 godzin — pełna dieta.

2. W drugiej i następnych dobach podróży:
   a) do 8 godzin — 50 proc. diety,
   b) od 8 do 24 godzin — pełna dieta.
3. Pracownikowi, który odbył podróż służbową w godzinach nocnych i nie korzystał z wagonu sypialnego, przysługuje prawo do 8-godzinnego wypoczynku, po zakończeniu podróży. 8-godzinny wypoczynek, liczy się od chwili przyjazdu pociągu lub innego środka lokomocji, którym pracownik odbył podróż.

Art. 62

Pracownikom delegowanym na konferencje i narady, nie przysługuje wynagrodzenie za godziny nadliczbowe.

Art. 63

Pracownicy delegowani na okres czasu przekraczający 1 miesiąc mają prawo do zwrotu kosztów przejazdu do stałego miejsca pracy i z powrotem jeden raz w miesiącu oraz do otrzymania urlopu okolicznościowego, w wymiarze jednego dnia, za każdy przepracowany w delegacji miesiąc, przy czym dzień ten powinien przypadać bezpośrednio przed lub po niedzieli albo święcie ustawowym.

Art. 64

1. Pracodawca zobowiązany jest zwolnić od pracy zawodowej zgodnie z przepisami obowiązującymi w zakładach uspołecznionych pracowników powołanych:
   a) do pełnienia funkcji w radach narodowych oraz w organizacjach politycznych i społecznych,
   b) na szkolenia oraz w innych przypadkach.
2. Pracodawca obowiązany jest przyjąć z powrotem do pracy pracownika zwolnionego na podstawie ust. 1 na stanowisko zajmowane przed zwolnieniem lub równorzędne oraz zaliczyć mu ciągłość pracy z tytułu tego zwolnienia, o ile pracownik zgłosił się do pracy nie później niż w ciągu 14 dni od ustania okoliczności, które uzasadniały zwolnienie.

ROZDZIAŁ XI

Bezpieczeństwo i higiena pracy

Art. 65

1. Pracodawca ma obowiązek zapewnić wszystkim zatrudnionym pracownikom bezpieczne i higieniczne warunki pracy. W celu osiągnięcia

należytego poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy, pracodawca musi bezwzględnie przestrzegać obowiązujących w tym zakresie przepisów.

2. Pracodawca zobowiązany jest do należytego zabezpieczenia wszelkich maszyn, urządzeń, budynków i terenu zakładu oraz utrzymywania porządku i czystości pomieszczeń gwarantujących pełne bezpieczeństwo pracy.

Art. 66

1. Przy skierowaniu na poszczególne stanowiska robocze, należy uwzględnić stan zdrowia i warunki fizyczne pracownika.
2. Pracownicy przyjmowani do pracy powinni być przed dopuszczeniem do pracy poinstruowani przez pracodawcę w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy ze szczególnym uwzględnieniem zasad BHP obowiązujących bezpośrednio na stanowisku roboczym, na którym pracownik będzie zatrudniony.

Art. 67

Pracodawca obowiązany jest ubezpieczyć na swój koszt pracowników od następstw nieszczęśliwych wypadków przy pracy.

Art. 68

1. W przypadku, gdy pracownik wskutek choroby zawodowej nabytej w danym zakładzie pracy lub w wypadku przy pracy stracił czasowo zdolność do wykonywania dotychczasowej pracy i został przesunięty do innej pracy, należy mu się wynagrodzenie w wysokości wynikającej z jego zaszeregowania z okresu poprzedzającego bezpośrednio okres choroby. Wynagrodzenie to zachowuje pracownik na czas trwania czasowej utraty zdolności wykonywania dotychczasowej pracy, jednak nie dłuższy jak 6 miesięcy.
2. Jeżeli w związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową nabytą w zakładzie pracy stan zdrowia pracownika nie rokuje uzyskania przez niego zdolności do pracy po upływie sześciu miesięcy — pracodawca powinien okazać pracownikowi należytą pomoc przy staraniu się przez pracownika o rentę inwalidzką.
3. W razie śmierci pracownika, spowodowanej wypadkiem przy pracy, pracodawca pokrywa koszt pogrzebu.
4. Pracodawca obowiązany jest przyjąć do pracy członka rodziny pracownika, lub opiekuna rodziny pracownika, który uległ wypadkowi śmiertelnemu lub wypadkowi powodującemu trwałą niezdolność do pracy.

Art. 69

1. Pracodawca obowiązany jest do bezpłatnego zaopatrzenia pracownika w odzież roboczą i ochronną oraz w sprzęt ochrony osobistej. Zasady

wydawania pracownikom odzieży roboczej i ochronnej, kategorie pracowników uprawnionych do otrzymania tej odzieży, normy określające ilość i rodzaj ubrań roboczych i ochronnych oraz czasokres na jaki będą wydane, określa załącznik Nr 5 i 6 do niniejszego układu.

Koszty związane z praniem i naprawą odzieży roboczej i ochronnej ponosi pracodawca. W przypadku, gdy pracodawca nie może zorganizować prania i naprawy odzieży roboczej, pracownikowi przysługuje za pranie tej odzieży i jej reperację ekwiwalent w wysokości 15 złotych miesięcznie.

2. Ubrania robocze i ochronne pozostają własnością pracodawcy przez określony czas zużycia, a po tym czasie przechodzą na własność pracownika.
3. Pracownik odpowiada za całość przydzielonych mu ubrań ochronnych i roboczych i winien zwrócić ich koszt, jeżeli uległy one uszkodzeniu lub utracie z jego winy. Koszt ten ustali pracodawca w porozumieniu ze Związkiem, biorąc pod uwagę czas użytkowania i stopień zużycia tych ubrań. Nie pozbawia to pracownika prawa do wystąpienia na drogę sądową.

Art. 70

1. Pracodawca zobowiązany jest wydać pracownikowi bezpłatnie co najmniej raz na tydzień bilet do łaźni, jeżeli znajduje się ona w miejscowości, w której pracownik jest zatrudniony lub zamieszkuje.
2. W zakładzie pracy powinny być urządzone umywalnie zaopatrzone w środki do mycia.
3. Pracodawca zobowiązany jest przydzielić do użytkowania w zakładzie, pracownikowi 2 ręczniki rocznie. Pranie tych ręczników powinno odbywać się raz na dwa tygodnie na koszt pracodawcy.

Art. 71

Pracodawca zobowiązany jest zapewnić wszystkim pracownikom odpowiednią ilość napojów (kawa, mięta), przy czym należy zabezpieczyć odpowiednią ilość kubków i urządzeń do ich płukania.

Art. 72

Pracodawca jest zobowiązany do wydawania pracownikom wykonującym prace w warunkach szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia mleko przegotowane w ilości pół litra, względnie jednego litra w każdym dniu pracy, które pracownik powinien spożywać na miejscu.

Stanowiska pracy na których przysługuje mleko oraz ilość mleka dla poszczególnych stanowisk pracy określa każdorazowo pracodawca, w porozumieniu ze Związkiem, na wniosek państwowej inspekcji sanitarnej.

Art. 73

1. Dla pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnie szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych, może być ustalony czas pracy krótszy niż określony w art. 30 ust. 1. Przepis stosowany będzie w tych zakładach, w których warunki odpowiadać będą warunkom ustalonym w trybie przewidzianym w obowiązujących przepisach w podobnych zakładach państwowego terenowego przemysłu metalowego.

   Skrócony czas pracy powinien być wprowadzony przez pracodawcę na podstawie decyzji Zarządu Głównego Związku Zawodowego Pracowników Gospodarki Komunalnej, Przemysłu Terenowego i Rzemiosła, wydanej w uzgodnieniu z Zarządem Ogólnopolskiego Zrzeszenia Prywatnego Przemysłu Chemicznego Metalowego i Różnych.

   Stawki akordowe oraz stawki godzinowe ulegają w tym przypadku podwyższeniu w takim stopniu, w jakim stopniu ulega zmniejszeniu czas pracy.

2. W przypadkach ustalenia skróconego czasu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia, praca w godzinach przekraczających ustalony czas pracy jest wzbroniona.

Art. 74

1. Pracodawca zobowiązany jest urządzić na terenie zakładu pracy apteczkę pierwszej pomocy, zaopatrzoną w niezbędne leki.
2. Pracodawca zobowiązany jest do przydzielenia pracownikowi odpowiednio zabezpieczonego miejsca na przechowywanie odzieży.
3. Pracodawca zobowiązany jest do zwrócenia pracownikowi równowartości skradzionej mu odzieży, pozostawionej w wyznaczonym przez pracodawcę miejscu.

Art. 75

Uprawnienia pracowników i członków ich rodzin na wypadek choroby, macierzyństwa, inwalidztwa, starości lub śmierci, regulują przepisy o ubezpieczeniu społecznym i zaopatrzeniu emerytalnym.

Art. 76

Pracodawca zobowiązany jest ściśle przestrzegać przepisów o ochronie pracy kobiet i młodocianych.

Art. 77

Pracodawca zobowiązany jest do wywieszenia w miejscach widocznych wykazu występujących w zakładzie pracy stanowisk o skróconym czasie pracy oraz prac wzbronionych kobietom i młodocianym oraz niebezpiecznych, uciążliwych i szkodliwych.

Art. 78

Pracodawca w miarę możliwości powinien umożliwić pracownikowi oraz członkom jego rodziny będącym we wspólnym gospodarstwie domowym korzystanie z będących w dyspozycji zakładu środków transportu, w celu bezpłatnego przewozu w nagłych wypadkach do szpitala, lekarza itp. jeżeli w danej miejscowości nie ma odpowiednich środków transportu.

ROZDZIAŁ XII

Sprawy bytowo-socjalne

Art. 79

Pracownicy, jak również ich współmałżonkowie i dzieci są uprawnieni do korzystania z różnym form akcji socjalnej, jak wczasy wypoczynkowe i lecznicze, pomoc lecznicza, kasy zapomogowo-pożyczkowe, żłobki, przedszkola, kolonie letnie dla dzieci itp. na warunkach określonych ogólnymi przepisami.

Art. 80

Na pokrycie wydatków związanych ze świadczeniami, o których mowa w art. 79, przeznacza się świadczenia pracodawców w wymiarze 6 proc. od sum wypłacanych pracownikom zarobków brutto.

Art. 81

Pracodawcy są obowiązani uiszczać opłaty wymienione w art. 80 jednocześnie ze składkami na ubezpieczenie społeczne do właściwej instytucji ubezpieczeń społecznych. Wszelkie rozstrzygnięcia co do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne obowiązują dla podstawy wymiaru opłat na akcję socjalną.

Art. 82

Zakres i formy świadczeń dla pracowników z fuduszu akcji socjalnej, o której mowa w art. 79, 80 i 81, ustalają na każdy rok wspólnie — Zarząd Główny Związku i Ogólnopolskie Zrzeszenie.

Art. 83

1. Pracodawca obowiązany jest zgłosić do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wszystkich pracowników bez różnicy płci i wieku pozostających w stosunku pracy najemnej, bez względu na to, czy są już ubezpieczeni w innym zakładzie pracy, lub posiadają już uprawnienia do świadczeń ubezpieczeniowych z tytułu pobieranych rent lub emerytur.

2. Obowiązek ubezpieczenia rozpoczyna się z dniem faktycznego rozpoczęcia pracy przez pracownika, a ustaje z dniem rozwiązania stosunku pracy.

Art. 84

Związek wydawać będzie pracownikom, członkom Związku, wyjeżdżającym na urlop wypoczynkowy, bezpłatny bilet kl. II pociągu osobowego na przejazd powrotny z miejsca pobytu na urlopie do stałego miejsca zamieszkania.

Art. 85

Leczenie w sanatorium w następstwie wypadku przy pracy, choroby zawodowej i gruźlicy, przyznane na podstawie orzeczenia lekarskiego, nie może być zaliczone na poczet urlopu wypoczynkowego.

Art. 86

W przypadku ubiegania się pracownika o przyznanie renty inwalidzkiej lub starczej, pracodawca na życzenie pracownika zobowiązany jest dopomóc mu w załatwianiu formalności, związanych z uzyskaniem należnych mu świadczeń.

Art. 87

1. W razie śmierci pracownika fizycznego, pracodawca zobowiązany jest wypłacić rodzinie mającej ustawowo prawo do utrzymania i przez niego utrzymywanej, odprawę pośmiertną w wysokości:
   a) 4-tygodniowych poborów obliczonych, jak za urlop — po 10 latach pracy w tym samym zakładzie pracy,
   b) 8-tygodniowych poborów obliczonych jak za urlop — po 20 latach pracy w tym samym zakładzie.
2. W razie śmierci pracownika umysłowego, wysokość odprawy wynosi:
   a) 3-miesięczne wynagrodzenie obliczone jak za urlop — po 10 latach pracy w tym samym zakładzie,
   b) 6-miesięczne wynagrodzenie obliczone jak za urlop — po 20 latach pracy w tym samym zakładzie.

   Odprawa należy się w całości tylko wówczas, jeżeli zmarły pracownik pozostawił małżonka i zstępnego lub zstępnych. We wszystkich innych przypadkach odprawa wynosi połowę wyżej oznaczonej sumy.

   Odprawa płatna jest w terminach określonych w rozporządzeniu o umowie o pracę i niezależnie od świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

ROZDZIAŁ XIII

Postanowienia dodatkowe

Art. 88

1. Pracodawca zobowiązany jest do otoczenia szczególną opieką pracowników zgłaszających wynalazki i ulepszenia techniczne do udzielania im pomocy i rad potrzebnych do technicznego opracowania wynalazków i ulepszeń.

Art. 89

W zakresie szkolenia zawodowego pracowników nauki zawodu, przyuczenia do określonej pracy i wstępnego stażu pracy, należy stosować ogólnie obowiązujące przepisy.

Art. 90

1. W zakładach pracy zatrudniających ponad 20 pracowników, pracodawca obowiązany jest opracować regulamin pracy. Projekt regulaminu pracy i każda jego zmiana podlega zatwierdzeniu przez Zarząd Okręgu Związku.
2. Zatwierdzony regulamin pracy powinien być niezwłocznie podany do wiadomości całej załodze i obowiązuje po upływie 2 tygodni od chwili jego ogłoszenia, a nowoprzyjętych pracowników (robotników) z chwilą przyjęcia do pracy i po uprzednim zapoznaniu ich z regulaminem. Regulamin pracy powinien być wywieszony w miejscu widocznym i dostępnym dla wszystkich pracowników oraz utrzymany zawsze w stanie czytelnym.
3. Dla poszczególnych oddziałów zakładu pracy, lub poszczególnych kategorii pracowników, mogą być wydane odrębne regulaminy.

Art. 91

W zakładach pracy, zatrudniających do 20 pracowników powinno być wywieszone obwieszczenie wewnętrzne, zawierające następujące punkty, zgodnie z obowiązującymi przepisami:

a) oznaczenie początku i końca pracy oraz przerw w pracy we wszystkie dni tygodnia,
b) wykaz dni ustawowo wolnych od pracy oraz innych dni wolnych stale przestrzeganych w danym zakładzie.
c) terminy i miejsce wypłat wynagrodzenia.

ROZDZIAŁ XIV

Postanowienia końcowe

Art. 92

Spory między pracodawcą, a pracownikami wynikające ze stosowania niniejszego układu, rozstrzyga właściwy sąd.

Art. 93

1. Do obowiązującej interpretacji postanowień niniejszego układu, uprawnione są strony podpisujące niniejszy układ.
2. Strony zobowiązują się do nie wydawania przepisów sprzecznych z postanowieniami niniejszego układu.

Art. 94

Ogólnopolskie Zrzeszenie Prywatnego Przemysłu Chemicznego, Metalowego i Różnych jest obowiązane do zaopatrzenia każdego pracodawcy objętego niniejszym układem co najmniej w 2 egzemplarze układu.

Art. 95

We wszystkich sprawach nie uregulowanych niniejszym układem, mają zastosowanie obowiązujące przepisy prawa.

Zarząd Główny
Zw. Zaw. Prac. Gosp. Komun. Przem. Teren.
i Rzemiosła

Przewodniczący
(—) Wł. Gaworski

V. Przewodnicząca
(—) J. Sobczak

Ogólnopolskie Zrzeszenie Prywatnego
Przemysłu Chemicznego, Metalowego
i Różnych

Prezes
(—) inż. J. Giedroyć

Dyrektor
(—) J. Beloński

Załącznik Nr 1

TABELA
stawek płac pracowników fizyczynch prywatnego przemysłu metalowego

Grupy		Roboty „zimne"		Kuźnie, odlewnie i narzędziownie		
	Prace akordowe	Prace dniówkowo-premiowe		Prace akordowe	Prace dniówkowo-premiowe	
	zł/godz.	zł/godz.	Premia %	zł/godz.	zł/godz.	Premia %
I	3,35	3,10	30%	3,60	3,35	30%
II	3,75	3,40	40%	4,05	3,75	40%
III	4,20	3,80	50%	4,55	4,20	50%
IV	4,70	4,25	60%	5,10	4,70	60%
V	5,25	4,75	70%	5,75	5,25	70%
VI .	5,85	5,35	80%	6,45	5,85	80%
VII	6,50	6,00	90%	7,20	6,50	90%

Uwaga:

1. Minimalne wynagrodzenie gońców i sprzątaczek ustala się na zł 600.— miesięcznie.
2. Wynagrodzenie kierowców samochodowych i pomocników kierowców ustala się na zasadach takich, jakie obowiązują w przemyśle terenowym.

Załącznik Nr 2

NOMENKLATURA ZAWODÓW I KATEROGIA ZASZEREGOWANIA
dla pracowników prywatnego przemysłu metalowego

Lp.	Nazwa zawodu	grupa zaszeregowania od—do
	Obróbka wiórowa	
1.	Dłutowacz	2—4
2.	Frezer	2—6
3.	Gwinciarz	2—3
4.	Krajacz	2
5.	Nawiertacz	2
6.	Rowkarz (ryflarz)	3—4

Lp.	Nazwa zawodu	grupa zaszeregowania od—do
7.	Szlifierz na okrągło	2—7
8.	Szlifierz na otwory	2—7
9.	Szlifierz na płasko	2—7
10.	Szlifierz ostrzarz	2—6
11.	Tokarz	2—7
12.	Tokarz automatowy	2—3
13.	Tokarz na rewolwerówkach	2—4
	Odlewnictwo	
1.	Brakarz odlewów	3—7
2.	Formierz maszynowy	2—5
3.	Formierz ręczny	2—7
4.	Gardzielowy żeliwiaka	4
5.	Modelarz w drewnie	4—7
6.	Modelarz w metalu	4—7
7.	Murarz żeliwiaków	3 i 5
8.	Obcinacz odlewów na pile tarnowej i taśmowej	2—3
9.	Oczyszczacz odlewów	2—3 i 5
10.	Piaskarz odlewów w komorze zamkniętej i na wolnym powietrzu	2—4
11.	Piecowy (piece tyglowe)	5
12.	Przerabiacz masy przymodelowej	3
13.	Rozlewacz stali (metali)	3, 5 i 6
14.	Wybijacz odlewów ręczny	3
15.	Wybijacz rdzeni	2—3
16.	Wytapiacz żeliwiaka	5
	Obróbka plastyczna	
1.	Kowal denkarz	2—7
2.	Kowal kotlarz	3—6
3.	Kowal maszynowy	2—6
4.	Kowal ręczny	2—6
5.	Kowal matrycowy	2—6
6.	Tłoczarz	2—6
	Obróbka cieplna	
1.	Hartownik	2—7
2.	Prostowacz przy obróbce cieplnej	2—5

Lp.	Nazwa zawodu	grupa zaszeregowania od—do
	Polerowanie i docieranie	
1.	Docieracz mechaniczny	2—5
2.	Polerowacz prętów	2—5
	Trasowanie	
1.	Traser	2—7
	Cynkowanie, galwanizowanie, metalizacja	
1.	Cynkownik	3—4
2.	Galwanizer	2—6
3.	Metalizator natryskowy	3—5
4.	Powlekacz metalami na gorąco	4—5
	Spawalnictwo i lutowanie	
1.	Lutowacz	2—4
2.	Spawacz autogeniczny	3—7
3.	Spawacz elektryczny	3—7
	Roboty blacharskie, kotlarskie i nitowanie	
1.	Blacharz	2—5
2.	Krajacz na nożycach i prasach	2—3
3.	Nitowacz	2—3
4.	Wyoblarz (drykier)	2—5
	Roboty malarskie i lakiernicze	
1.	Lakiernik	2—5
2.	Lakiernik samochodowy	2—5
3.	Malarz natryskowy	2—4
4.	Malarz ręczny	2—5
	Emalerstwo	
1.	Emalernik	2—5
	Roboty ślusarsko-montażowe	
1.	Mechanik samochodowy	3—6
2.	Monter aparatury chemicznej żelaznej i miedzianej	2—7

Lp.	Nazwa zawodu	grupa zaszeregowania od—do
3.	Monter gazowych urządzeń grzejnych (instalator gazowy)	2—7
4.	Monter konstrukcji stalowych	2—5
5.	Monter precyzyjny	3—7
6.	Ślusarz maszynowy	2—6
7.	Ślusarz narzędziowy	2—7
8.	Ślusarz remontu maszyn	3—7
9.	Ślusarz samochodowy	2—5
	Produkcja aparatów elektrycznych	
1.	Monter przyrządów pomiarowych	3—7
2.	Monter maszyn elektrycznych	3—7
3.	Radiomechanik (mech. telewizyjny)	2—7
4.	Uzwajacz	2—6
5.	Wypalacz cewek	2—3
6.	Znakowacz szczotek elektrycznych	2
	Produkcja lamp elektrycznych	
1.	Formowacz stopek do żarówek	3
2.	Konserwator maszyn i urządzeń do wyrobu i kontroli lamp żarowych	6
3.	Monter żarówek	2—4
4.	Trzonkowacz żarówek	3
5.	Zabezpiacz	3
	Produkcja materiałów izolacyjnych — inne materiały izolacyjne	
1.	Gotowacz żywic i lakierów	3—4
2.	Gumiarz	3—4
3.	Kalandrowy gumy	3—4
4.	Sklejacz materiałów izolacyjnych	2
5.	Wykańczacz materiałów izolacyjnych	2—3
	Roboty stolarsko-ciesielskie	
1.	Cieśla	2—5
2.	Stolarz maszynowy	2—4
3.	Stolarz modelarz	3—7
4.	Stolarz ręczny	2—6
5.	Tokarz drzewny	2—5

Lp.	Nazwa zawodu	grupa zaszeregowania od—do
	Roboty monterskie i elektro-monterskie	
1.	Elektromonter naprawczy	2—7
2.	Elektromonter samochodowy	4—6
3.	Monter sieci kablowych	4—6
4.	Monter sieci napowietrznej	4—6
	Różne zawody metalowe	
1.	Blacharz galanteryjny	2—6
2.	Brakarz	2—7
3.	Grawer	2—7
4.	Hydraulik	2—6
5.	Nastawiacz maszyn	3—7
6.	Oczyszczacz na montażu samochodów	2
7.	Polerowacz	2—5
8.	Ślusarz-skrobacz	2—6
9.	Zwijacz sprężyn	2—4
	Różne zawody elektrotechniczne	
1.	Impregnowacz	2—3
2.	Nawijacz cewek	2—4
3.	Rdzeniarz	2—4
4.	Srebrzarz wyrobów ceramicznych	3
5.	Szlifierz kwarców	2—5
	Zawody różne	
1.	Dekarz	2—6
2.	Introligator	2—4
3.	Murarz naprawczo-remontowy	2—4
4.	Oczyszczacz kotłów	3—4
5.	Palacz kotłowy	3—6
6.	Piaskownik	3—4
7.	Robotnik (magazynowy, transportowy)	1—4
8.	Rymarz	2—3
9.	Szklarz	2—5
10.	Zdun	2—5

Załącznik Nr 3

TABELA

płac pracowników umysłowych

Lp.	Stanowisko	Wynagrodzenie mies. w złotych od	do
1.	Kierownik produkcji	2.400,—	3.600,—
2.	Starszy mistrz	1.500,—	3.000,—
3.	Mistrz	1.300,—	2.400,—
4.	St. księgowy — bilansista	1.800,—	3.000,—
5.	Księgowy	960,—	2.000,—
6.	Ekonomista	1.500,—	2.500,—
7.	Referent, rachmistrz, kontysta	850,—	1.400,—
8.	Sekretarka — maszynistka	850,—	1.300,—
9.	Magazynier	1.000,—	1.800,—

Załącznik Nr 4

Wysokość dodatków za prace wykonywane w warunkach szkodliwych dla zdrowia

1. Za prace wymienione w wykazie niniejszego załącznika dodatki wynoszą:

   Grupa I — 0,25 zł za godzinę
   Grupa II — 0,50 zł za godzinę
   Grupa III — 0,75 zł za godzinę
   Grupa IV — 1,— zł za godzinę

2. Dodatki za prace w warunkach szkodliwych dla zdrowia objęte pozycjami wykazu ze znakiem *) przyznaje się tylko na podstawie opinii Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

3. Dodatki za prace w warunkach szkodliwych dla zdrowia objęte pozostałymi pozycjami, przyznaje pracodawca w przypadkach uzasadnionych, a w razie wątpliwości — w oparciu o opinię Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

4. Dodatki za prace w warunkach szkodliwych dla zdrowia, a nie objęte wykazem niniejszego załącznika, przyznaje pracodawca zgodnie z wykazem stanowiącym załącznik Nr 5 do Układu Zbiorowego Pracy dla Przemysłu Metalowego z dnia 26. IV. 1957 r.

W Y K A Z

Prac wykonywanych w warunkach szkodliwych dla zdrowia

G r u p a I

Malarnie i lakiernie.

1. Mieszanie emalii i lakierów.

Roboty remontowo-konserwacyjne.

1. Montaż urządzeń hydraulicznych spirytusowo-glicerynowych.

Przemysł elektrotechniczny, teletechniczny, kablowy, akumulatorowy i lampowy.

1. Sortowanie i przygotowanie wsadu do przetapiania metali kolorowych w pomieszczeniach zamkniętych
2. Szlifowanie kryształów
3. Ciągarnie miedzi
4. Produkcja kitu do lamp elektrycznych
5. Mycie baloników do żarówek w ługu i kwasie
6. Przygotowywanie, nalewanie i nasycanie elektrolitem (elektrolizerzy przy produkcji ogniw i baterii)
7. Destylatorzy elektrolitu
8. Ługownicy, wykładacze
9. Wypalanie i opalanie izolacji gumowych i igelitowych — przy zatrudnieniu bez przerwy w ciągu dnia pracy.

Obróbka drewna.

1. Klejarze drewna klejem specjalnym zawierającym składniki szkodliwe dla zdrowia*).
2. Mechaniczna obróbka drewna — przy braku wentylacji wyciągowej.

Prace przy ołowiu i metalach kolorowych.

1. Piłowanie pasków miedzianych przy zatrudnieniu bez przerwy w ciągu dnia pracy
2. Frezowanie komutatorów
3. Prace przy sortowaniu ręcznym i przebieraniu ołowiu.

M a g a z y n y

1. Robotnicy zatrudnieni w magazynach chemikalii, kwasów, soli trujących i żrących.

Różne.

1. Wybijanie szkła z wybrakowanych trzonków od żarówek, łamanie szkła — przy zatrudnieniu bez przerwy w ciągu dnia
2. Obsługa automatów chłodzonych olejami lub emulsją przy szczególnie drażniących chłodziwach*)
3. Prace przy materiałach pylących jak wapno, cement, piasek, odpady ceramiczne, mączka, szlaka, ruda manganowa, sadze, pył węglowy, mułki formierskie, trociny
4. Prace przy montowaniu armatur i kotłów przy użyciu minii jako szczeliwa — przy zatrudnieniu bez przerwy w ciągu dnia pracy
5. Ładowanie agregatów amoniakiem
6. Konserwacja maszyn przy użyciu smarów, oleju, nafty itp. w pomieszczeniach zamkniętych niewentylowanych*)
7. Nagrzewanie blach palnikami gazowymi — przy pracy ręcznej i bez przerwy w ciągu dnia pracy
8. Obsługa bębnów do mechanicznego czyszczenia blach i metali z zendry przy bębnach niehermetyzowanych
9. Filtrowanie oleju trasformatorowego, nafty i smarów na gorąco
10. Prace przy elementach grzejnych wypełnionych piaskiem, gięcie na gorąco rur wypełnionych piaskiem — przy zatrudnieniu bez przerwy w ciągu dnia pracy
11. Prace przy urządzeniach udarowych, pneumatyczne nitowanie na gorąco, ubijanie, obijanie zendry, wycinanie spawów, gradowanie konstrukcji na gorąco
12. Kontrole gładkości powierzchni blach, taśm, ogniwek (wykrywanie rys przy używaniu odblasków) — przy zatrudnieniu bez przerwy w ciągu dnia pracy
13. Remont pras i młotów oraz innych urządzeń w pomieszczeniach gorących*)
14. Klejenie korka klejem rozpuszczalnym w acetonie — przy zatrudnieniu bez przerwy w ciągu dnia pracy
15. Mycie detali w benzynie, olejach gazowych, nafcie, acetonie, spirytusie, eterze — przy zatrudnieniu bez przerwy w ciągu dnia pracy
16. Rymarze przy zaprawianiu skóry na gorąco (wyrób mieszków do gazomierzy) — przy zatrudnieniu bez przerwy w ciągu dnia pracy.

Grupa II.

Obróbka metali na zimno.

1. Szlifowanie i polerowanie metali — na sucho.

Obróbka cieplna i plastyczna.

1. Szlifowanie i polerowanie metali na sucho
2. Hartowanie metali
3. Obsługa pras i młotów — na gorąco
4. Obsługa stacji wytwornic acetylenu, remont wytwornic
5. Spawanie gazowe i elektryczne
6. Konserwacja i remont urządzeń oraz instalacji elektrycznych — praca w warunkach szkodliwych dla zdrowia*)
7. Azotowanie metali
8. Sprzątanie pomieszczeń hartowni, kuźni i acetylenowni, prasowni, jeżeli pracownicy produkcyjni zatrudnieni w tych działach otrzymują dodatki za prace w warunkach szkodliwych dla zdrowia.

Cynkowanie, ołowienie, galwanizacja, metalizacja natryskowa.

1. Anodowanie metali
2. Cynkowanie i cynowanie
3. Przygotowanie roztworów kwasowych, wytrawianie i odrdzewianie w kwasach — prócz kwasu azotowego
4. Pokrywanie galwaniczne — prócz kąpieli cjanowych i chromowych, które są zaliczone do grupy IV
5. Konserwacja i remont urządzeń instalacji elektrycznych — przy zatrudnieniu bez przerwy w ciągu dnia pracy w pomieszczeniach, w których pracownicy otrzymują dodatki za prace w warunkach szkodliwych dla zdrowia*)
6. Sprzątanie w galwanizerni i wytrawianie.

Malarnie, lakiernie i emaliernie.

1. Lakierowanie ręczne farbami nitro i bitumicznymi
2. Wypalanie w piecach emaliarskich i brakarze zatrudnieni przy tych pracach
3. Powlekanie wyrobów metalowych emalią płynną
4. Rozcieńczanie farb i lakierów
5. Szlifowanie lakierowanych detali — prócz farb ze związków ołowiu, które zaliczone są do grupy IV.

Odlewnictwo i hutnictwo.

1. Szlifowanie odlewów
2. Smarowanie rur i odlewów
3. Smarownicy wlewnic

Produkcja tarcz i artykułów ściernych.

1. Szlifierz pilników do pił.

Przemysł elektrotechniczny, teletechniczny, kablowy, akumulatorowy i lampowy.

1. Prasowanie i walcowanie metali kolorowych na gorąco
2. Kataforeza — pokrywanie porcelany
3. Sortowanie, czyszczenie i szlifowanie porcelany
4. Powielanie świetlówek luminoforem
5. Zatapianie trzonków do żarówek
6. Zalewanie akumulatorów pakiem
7. Obsługa pieców do przetapiania i rafinerii metali kolorowych oprócz ołowiu i antymonu, które są zaliczone do grupy IV
8. Obsługa wanien do trawienia walców — prócz trawienia przy użyciu kwasu azotowego
9. Wyżarzanie walców
10. Srebrzenie kondensatorów
11. Obsługa pieców do cynowania
12. Odtłuszczanie w ługu
13. Szlifowanie i polerowanie metali — na sucho
14. Odlewanie metali kolorowych pod ciśnieniem
15. Obsługa natryskarek do igelitu i gumy
16. Obsługa kalandrów
17. Obsługa pieców do wypalania emalii
18. Lakierowanie przewodów samochodowych
19. Obsługa pieców hartowniczych i kuziennych
20. Czyszczenie wyrobów gotowych po wypale porcelany, lakierowanie, lutowanie i metalizacja
21. Cięcie, mielenie, nakładanie i szlifowanie gumy
22. Mieszanie grafitu i sadzy
23. Obróbka mechaniczna szczotek węglowych
24. Formowanie i wytrawianie spiral
25. Malarze skrzynek akumulatorowych
26. Konserwacja i remont urządzeń i instalacji elektrycznych w pomieszczeniach produkcji akumulatorów — przy zatrudnieniu bez przerwy w ciągu dnia pracy w pomieszczeniach objętych dodatkami za prace szkodliwe dla zdrowia*)
27. Krążkowanie przewodów impregnowanych impregnatem pakowym i przewodów miniowanych.

Prace przy ołowiu i metalach kolorowych.

1. Montaż i zdzieranie przewodów ołowianych
2. Dopasowywanie stempli ołowianych do matryc przy zatrudnieniu bez przerwy w ciągu dnia pracy
3. Obróbka metali kolorowych na gorąco.

Mycie, czyszczenie i smarowanie.

1. Przedmuchywanie rur z rdzy i piasku
2. Konserwacja detali w temperaturze 120 — 150°C

R ó ż n e.

1. Cięcie papierów ściernych
2. Montaż izolacji kotłów oraz rurociągów gorących
3. Wulkanizacja gumy
4. Cięcie rur na gorąco
5. Remont akumulatorów
6. Prostowanie, czyszczenie, docieranie otworów przelotowych na światło
7. Obcinanie wyrobów szklanych — przy zatrudnieniu bez przerwy w ciągu dnia pracy
8. Próby gazomierzy przy zastosowaniu gazu
9. Zalewanie kondensatorów smołą
10. Napinanie ręczne nóżek w żarówkach i naprawy
11. Spawanie nakrętek w żarówkach
12. Obróbka eternitu
13. Prace przy elektrolitach ze składnikami amoniaku
14. Murarze piecowi — praca na gorąco
15. Czyszczenie oblachowań papierem ściernym lub przy pomocy szlifierek ręcznych, kamieni ściernych oraz szczotek satlowych
16. Obsługa kotłowni (i palacze) przy ręcznym zasypywaniu palenisk i oczyszczaniu popielników, rusztów pieców — przy zatrudnieniu bez przerwy w ciągu dnia pracy.

G r u p a III.

Obróbka cieplna i plastyczna.

1. Obsługa pieców żarzalnych
2. Prostowanie wyrobów metalowych — na gorąco przy pracy stałej
3. Utwardzanie i cechowanie elektroiskrowe
4. Wytrawianie i odrdzewianie w kwasie azotowym.

Malarnie, lakiernie, emaliernie.

1. Lakierowanie natryskowe
2. Lakierowanie konstrukcji farbami z zawartością ołowiu
3. Obsługa pieca do topienia emalii
4. Powlekanie wyrobów metalowych na gorąco emalią suchą.

Roboty remontowo-konserwacyjne.

1. Remonty i czyszczenie urządzeń i przewodów kanalizacyjnych i asenizacyjnych.

Odlewnictwo, hutnictwo, kuźnictwo i walcownictwo.

1. Ładowacze złomu, wsadu, wlewków, paliwa, surówki i topników, palacze.

Produkcja tarcz i artykułów ściernych.

1. Klejenie tarcz polerowniczych.

Przemysł elektrotechniczny, teletechniczny, kablowy, akumulatorowy i lampowy.

1. Prasowanie bakelitu, żywic melaminowych, fenolowych, obróbka mechaniczna i ręczna bakelitu i tworzyw fenolowych, gradowanie
2. Impregnacja smołowa bednarki
3. Zestawianie, miedziowanie, walcowanie, natryskiwanie i wulkanizacja mieszanek tiokolowych
4. Obstawianie bednarki kabli oraz obciąganie bednarką
5. Pasemkarze, krawędziarze, przecinacze, obrabiacze, deseniarze
6. Sprzątanie pomieszczeń produkcji akumulatorów — w działach, w których pracownicy otrzymują dodatek za pracę szkodliwą dla zdrowia w grupie III
7. Młotkowanie wolframu i molibdenu.

Budowa środków komunikacyjnych.

1. Szlifowanie nadwozi samochodowych.

Prace przy ołowiu.

1. Ręczne nacinanie pilników przy użyciu podkładek ołowianych.

R ó ż n e.

1. Czyszczenie kotłów
2. Izolowanie watą szklaną.

G r u p a IV.

Obróbka metali na zimno.

1. Piaskownicy i pomoc
2. Szlifowanie i polerowanie metali kolorowych — na sucho.

Obróbka cieplna i plastyczna.

1. Hartowanie i odpuszczanie w kąpielach silnych i cyjanowych
2. Spawanie gazowe i elektryczne w ciasnych pomieszczeniach — wewnątrz cystern, zbiorników, kotłów
3. Zmywanie i odpuszczanie przedmiotów pokrytych solami cyjanowymi.

Ołowienie, galwanizowanie, metalizacja natryskowa.

1. Kadmowanie i praca z antymonem
2. Galwanizowanie w kąpielach chromowych i cyjanowych
3. Metalizacja natryskowa
4. Elektropolerowanie
5. Ołowienie przedmiotów metalowych na gorąco — lutowanie ołowiem i szlifowanie ołowiu.

Malarnie, lakiernie, emaliernie.

1. Obsługa młynów emalierskich
2. Miniowanie
3. Szlifowanie detali pokrytych lakierem z zawartością związków ołowiu.

Odlewnictwo, hutnictwo, walcowanie.

1. Czadnicowi i pomoc
2. Przygotowanie i mieszanie mas formierskich, obsługa młynów i agregatów — formierze ręczni i maszynowi
3. Czyszczenie rdzeni i odlewów
4. Suszenie i przesiewanie piasku
5. Wybijanie odlewów z form
6. Rozlewanie płynnego metalu i zalewanie form
7. Przetapianie i rafinacja ołowiu, odlewanie kulek ołowianych, płyt akumulatorowych
8. Wylewanie i wytapianie metali kolorowych
9. Rdzeniarze ręczni i maszynowi
10. Obsługa kopulaków żeliwnych.

Produkcja tarcz ściernych.

1. Obtaczanie tarcz ściernych.

Przemysł elektrotechniczny, teletechniczny, kablowy, akumulatorowy i lampowy.

1. Smarowanie ręczne i maszynowe płyt akumulatorowych
2. Sporządzanie stopów cyny z ołowiem

3. Produkcja akumulatorów zasadowych — produkcja chemiczna
4. Czyszczenie odlewów akumulatorowych
5. Miniowanie kabli
6. Glejtowanie i glizowanie izolatorów
7. Lutowanie płyt i połączeń akumulatorowych
8. Montowanie akumulatorów, składanie ogniw
9. Cięcie i czyszczenie wyformowanych płyt akumulatorowych przed zmontowaniem
10. Formowanie płyt akumulatorowych
11. Spawanie akumulatorów i płyt akumulatorowych.

R ó ż n e.

1. Prace przy rtęci
2. Kotlarze kadzi — spawanie gazowe miedzi i aluminium — pobielanie cyną wewnątrz zbiorników miedzianych.

Załącznik Nr 5

Zasady wydawania pracownikom odzieży roboczej i ochronnej

Część I.

POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Pracownicy zatrudnieni w prywatnym przemyśle metalowym otrzymują odzież roboczą i ochronną wg części II do niniejszego załącznika. Zmiana lub uzupełnienie tabeli norm odzieży roboczej i ochronnej oraz sprzętu ochrony osobistej następuje na podstawie decyzji Związku po uzgodnieniu ze Zrzeszeniem.
2. Odzieżą roboczą jest odzież, która ułatwia pracownikowi wykonywanie pracy, bądź ochroni zwykłą odzież pracownika przed nadmiernym zużyciem lub zniszczeniem.
   Do odzieży roboczej zalicza się ubranie drelichowe, ubranie watowane i płaszcze drelichowe (kitle).
3. Odzieżą ochronną jest odzież, która chroni życie lub zdrowie pracownika przed szkodliwościami, wynikającymi z procesu technologicznego lub charakteru pracy oraz przed możliwością nagłego zniszczenia własnej odzieży.
4. Sprzętem ochrony osobistej jest sprzęt chroniący pracownika przed szkodliwościami i niebezpieczeństwami związanymi z wykonywaną pracą.
5. Bezpłatna odzież i obuwie ochronne i robocze oraz sprzęt ochrony osobistej przysługuje tym pracownikom, którzy są zatrudnieni na stanowiskach pracy wymienionych w wykazie niniejszego załącznika.

6. Użytkowana przez pracownika odzież i obuwie robocze przechodzą na jego własność po upływie okresu ich zużycia, ustalonego w tabeli norm.

7. Pracodawca ma obowiązek na własny koszt organizować pranie i reperację odzieży. W przypadku gdy pranie jest niemożliwe pracodawca wypłaci pracownikowi ekwiwalent w wysokości 15 złotych miesięcznie.

8. Każdy pracownik obowiązany jest dbać o powierzoną mu odzież i obuwie ochronne i robocze oraz sprzęt ochrony osobistej i jest odpowiedzialny za jej zniszczenie lub zgubienie.

9. W przypadku przedterminowego zużycia odzieży lub obuwia roboczego, przydzielonego pracownikowi wg tabeli norm, ponowne wydanie odzieży lub obuwia roboczego może nastąpić wyłącznie na zasadach pełnej odpłatności. Wyjątki mogą być uwzględnione jedynie w przypadku stwierdzenia na podstawie protokółu konieczności, ustalającego przyczyny przedterminowego zużycia, sporządzonego przez kierownictwo zakładu pracy i radę zakładową (oddziałową) oraz stwierdzenia, że przedterminowe zużycie materiałów nastąpiło nie z winy pracownika.

10. Umyślne zniszczenie przez pracownika odzieży i obuwia ochronnego lub roboczego oraz sprzętu ochrony osobistej pociąga za sobą odpowiedzialność materialną.

11. W przypadku wprowadzenia nowych procesów technologicznych lub zastosowania postępu technicznego, eliminującego ujemne skutki warunków pracy i pozwalającego na wykonywanie jej bez użycia lub z ograniczeniem ustalonej tabeli norm odzieży i obuwia ochronnego oraz sprzętu ochrony osobistej, Związek na wniosek pracodawcy i w uzgodnieniu ze Zrzeszeniem może wstrzymać pracownikowi całkowite lub częściowe wydawanie wymienionej odzieży lub sprzętu.

Część II.

TABELA

norm odzieży ochronnej i roboczej oraz sprzętu ochrony osobistej dla pracowników zatrudnionych w prywatnym przemyśle metalowym.

Lp.	Nazwa stanowiska pracy (pracownika)	Rodzaj odzieży roboczej, ochronnej, sprzętu ochrony osobistej	Czasokres zużycia odzieży w miesącach — latach	Uwagi
1.	Blacharz maszynowy ręczny budow. oraz prostowacz blach	ubranie drelichowe	12	
		lub kombinezon	12	
		trzewiki drewniaki lub skórzane spód gumowy*)	12	*) dla blacharza budowlanego
		nakrycia głowy	do zużycia	
		rękawice drelichowe wzmocnione skórą	do zużycia	
		pas bezpieczeństwa*)	do zużycia	
2.	Oczyszcz. silników spalinowych	ubranie drelichowe	12	
		kombinezon drelichowy	12	
		fartuch gumowy	6	
		trzewiki skórzane przemysłowe*)	12	*) w razie koniecznej potrzeby, w ogóle drewniaki
		nakrycie głowy	do zużycia	
		rękawice drelichowe wzmocnione skórą	6	
3.	Oczyszcz. kotłów kadzi kwasow.*)	kombinezon drelichowy	12	
		kombinezon kwasoodporny	12	
		buty gumowe do kolan	12	*) kwasoodporny dla czyścicieli kadzi kwasowych
		rękawice gumowe lub brezentowe	6	
		nałokietniki	do zużycia	
		nakolanniki	do zużycia	
4.	Oczyszcz. drobnych przedmiot. metalow.	ubranie drelichowe	12	
		fartuch brezentowy	12	
		nakrycie głowy	do zużycia	
		rękawice drelichowe	do zużycia	

1	2	3	4	5
5.	Drykier — wyoblarz	kombinezon drelichowy	12	
		trzewiki gumowe lub drewniaki	12	
		fartuch skórzany	12	
		rękawice skórzane	24	
		nakrycie głowy	do zużycia	
6.	Cynkowacz	ubranie kwasoodporne	12	
		fartuch brezentowy	12	
		trzewiki gumowe	12	
		rękawice kwasoodporne	6	
		okulary	do zużycia	
		nakrycie głowy	do zużycia	
7.	Dźwigowy przy prasach tłoczących blachy	ubranie drelichowe	12	
		lub kombinezon	12	
		trzewiki drewniaki	12	
		fartuch brezentowy	12	
		rękawice drelichowe	2	
8.	Elektryk (konserwator) i pomocnik	kombinezon drelichowy	12	
		ubranie watowane**)	4 okr. zimowe	**) w pomieszczeniach nieogrzewanych
		buty filcowe**)	4 okr. zimowe	
		rękawice ciepłe	4 okr. zimowe	
		rękawice dielektryczne	do zużycia	
		kalosze dielektryczne	do zużycia	
9.	Elektromonter niskiego napięcia na sieci przy obsłudze siły, światła, bazy remontowej	kombinezon lub ubranie drelichowe	12	*) odzież dyżurna w razie potrzeby
		ubranie watowane*)	3 okr. zimowe	
		płaszcz przeciw deszczowy*)	48	
		rękawice dielektryczne	do zużycia	
		kalosze dielektryczne	do zużycia	
		nakrycie głowy	do zużycia	
		pas bezpieczeństwa*)	do zużycia	
10.	Elektryk samochodowy	kombinezon drelichowy	12	*) odzież dyżurna dla zatrudnionych na wolnym powietrzu
		kalosze dielektryczne	do zużycia	
		rękawice dielektryczne	do zużycia	
		ubranie watowane*)	3 okr. zimowe	
		kurtka przeciw deszczowa*)	48	
		buty filcowe*)	4 okr. zimowe	

1	2	3	4	5
11.	Formierz ręczny form do odlewania	ubranie drelichowe	12	
		bielizna ochronna	12	
		fartuch brezentowy	12	
		trzewiki skórzane hutnicze	24	
		rękawice drelichowe	2	
		nakrycie głowy	do zużycia	
		nagolenniki azbestowe	do zużycia	
		okulary ochronne w oprawie metalowej	do zużycia	
12.	Formierz maszynowy	kombinezon drelichowy	12	
		bielizna ochronna	12	
		kombinezon watowany lub ubranie watowane	3 okr. zimowe	
		fartuch brezentowy	12	
		rękawice drelichowe	2	*) w razie potrzeby
		nakrycie głowy	do zużycia	
		okulary ochronne w oprawie metalowej	do zużycia	
		półmaska gumowa uniwersalna*)	do zużycia	
13.	Rozlewacz ręczny metalu (piecowy odlewnik)	ubranie azbestowe lub drelichowe	12	
		trzewiki skórzane hutnicze	24	
		fartuch brezentowy	12	
		rękawice azbestowe	4	
		nakolanniki z filcem	do zużycia	
		bielizna ochronna	12	
		okulary ochronne	do zużycia	
		nakrycie głowy	do zużycia	
14.	Frezer (ka) metalowy	kombinezon drelichowy	12	
		trzewiki drewniaki	12	
		okulary ochronne	do zużycia	
		nakrycie głowy	do zużycia	
15.	Galwanizator części metal. łącznie z trawieniem mosiądzu, że-	ubranie kwasoodporne	12	*) w razie potrzeby
		bielizna ochronna*)	12	
		fartuch kwasoodporny	12	
		buty gumowe do kolan	12	
		rękawice kwasoodporne	6	
		nakrycie głowy	do zużycia	

1	2	3	4	5
	laza w kwasach, niklowacz oraz wytrawiacz	okulary ochronne półmaska p. kwasowa	do zużycia do zużycia	
16.	Galwanizator części metalow. (drobnej galanterii)	ubranie drelichowe trzewiki drewniaki fartuch gumowy rękawice gumowe okulary ochronne	12 12 6 6 do zużycia	
17.	Gradownik	ubranie drelichowe fartuch brezentowy trzewiki drewniaki czapka drelichowa	12 12 12 do zużycia	
18.	Hartownik (czka) stali	ubranie drelichowe fartuch azbestowy trzewiki skórzane hutnicze rękawice drelichowe zmocnione skórą okulary ochronne ze szkłem jasnym i ciemnym bielizna ochronna czapka drelichowa	12 12 24 2 do zużycia 12 do zużycia	
19.	Kowal maszynowy ręczny i pomoc	kombinezon lub ubranie drelichowe*) bielizna ochronna fartuch kowalski trzewiki skórzane przemysłowe**) okulary ochronne odpryskowe nagolenniki azbestowe rękawice drelichowe wzmocnione skórą lub skórzane nałokietniki skórzane woreczki naręcznie jutowe***)	12 12 12 60 24 do zużycia 12 4 24 24	*) dla kowali maszynowych **) w razie potrzeby przemysłowej ***) dla kowali maszynonowych

1	2	3	4	5
20.	Kotlarz	ubranie drelichowe	12	*) w razie wchodzenia po schodach
		ubranie watowane	3 okr. zimowe	
		trzewiki drewniaki lub skórzane*)	12	
		bielizna ochronna	12	
		rękawice drelichowe wzmocnione skórą	4	
		nakolanniki	36	
		nakrycie głowy	do zużycia	
21.	Kadziowy (obsługa kadzi odlewniczych)	ubranie drelichowe	12	
		bielizna ochronna	12	
		trzewiki skórzane odlewnicze	24	
		fartuch azbestowy	12	
		nagolenniki azbestowe	12	
		rękawice azbestowe	6	
		okulary	do zużycia	
		nakrycie głowy	do zużycia	
22.	Lutowacz ołowiu	ubranie drelichowe	12	
		fartuch brezentowy	12	
		trzewiki gumowe lub drewniaki	12	
		rękawice gumowe	12	
		okulary zwykłe	do zużycia	
		półmaska ochronna przeciw gazowa	do zużycia	
		nakrycie głowy	do zużycia	
23.	Lakiernik ręczny maszynowy (natryskowy)	kombinezon drelichowy	12	
		lub ubranie drelichowe	12	
		bielizna ochronna	12	
		trzewiki gumowe	12	
		okulary ochronne	do zużycia	
		rękawice miekkie gumowe	6	
		fartuch brezentowy	12	
		hełm	do zużycia	

1	2	3	4	5
24.	Ładowacz żeliwa, złomu itp. na otwartym powietrzu	ubranie watowane	3 okr. zimowe	*) odzież dyżurna
		ubranie drelichowe	12	
		fartuch impregnowany	12	
		trzewiki skórz. gum.	24	
		kurtka przeciw deszczowa*)	48	
		buty gumowe *)	12	
		rękawice drelichowe wzmocnione skórą	4	
		dłonice skórzane	do zużycia	
		nakrycie głowy	do zużycia	
25.	Ładowacz akumulatorów	ubranie drelichowe	12	
		lub kombinezon	12	
		fartuch gumowy	6	
		buty gumowe długie	12	
		rękawice gumowe	6	
		nakrycie głowy	do zużycia	
26.	Monter konstrukcji żelaznych i stalowych na terenie otwartym*) Monter (ka) w pomieszczeniu zamkniętym	kombinezon drelichowy	12	
		ubranie watowane	3 okr. zimowe	
		kurtka przeciwdeszczowa*)	48	*) odzież i obuwie dyżurne
		buty filcowe	3 okr. zimowe	
		trzewiki skórzane (podgumowane)	24	
		rękawice drelichowe	2	
		nakrycie głowy	do zużycia	
		pas bezpieczeństwa	do zużycia	
27.	Kwasiarz	ubranie drelichowe	12	
		kombinezon kwasoodporny	12	
		buty gumowe	12	
		rękawice kwasoodporne	do zużycia	
		okulary ochronne	do zużycia	
28.	Nawijacz silników elektrycznych	kombinezon drelichowy	12	
		rękawice drelichowe wzmocnione skórą	do zużycia	

1	2	3	4	5
29.	Hydraulik instalator wodno-kanalizacyjny	ubranie drelichowe lub ubranie impregnowane*) buty gumowe do kolan lub buty gumowane do bioder ubranie watowane*) kurtka przeciwdeszczowa rękawice brezentowe czapka drelichowa	12 12 12 12 4 okr. zimowe 48 4 do zużycia	*) w razie potrzeby
30.	Magazynier i robotnik magazynowy w terenie otwartym w magazynach nieopalanych bez surowcowych	płaszcz drelichowy lub ubranie drelichowe ubranie watowane peleryna przeciw deszczowa*) buty filcowe*) buty gumowe do kolan*) rękawice watowane nauszniki*)	12 12 4 okr. zimowe 48 4 okr. zimowe 12 2 okr. zimowe do zużycia	*) w razie potrzeby
31.	Magazynier surowców i materiałów łatwopalnych	fartuch podgumowany rękawice gumowe nakrycie głowy miękkie pantofle filcowe*)	12 do zużycia do zużycia do zużycia	*) w razie potrzeby
32.	Konserwator maszyn i urządzeń	kombinezon drelichowy lub ubranie drelichowe lub płaszcz drelichowy ubranie watowane*) kurtka przeciw deszczowa**) nakrycie głowy	12 12 12 4 okr. zimowe 48 do zużycia	*) w razie potrzeby **) w razie potrzeby
33.	Mieszacz mas formierskich	ubranie drelichowe lub kombinezon p. pyłowy z kapturem trzewiki skórz. gumowe półmaska gum. uniwersalna z filtrem na pyły grube rękawice drelichowe	24 12 12 24 do zużycia 2	

1	2	3	4	5
34.	Oczyszczacz odlewów i pomocnik	ubranie drelichowe lub kombinezon przeciw pyłowy	12 12	
		ubranie watowane	3 okr. zimowe	
		fartuch brezentowy	12	
		trzewiki drewniaki	12	
		rękawice drelichowe wzmocnione skórą	do zużycia	
		maska przeciw pyłowa	do zużycia	*) przy ubraniu drelichowym
		nakrycie głowy*)	do zużycia	
35.	Obsługa pras (mężczyźni i kobiety)	płaszcz drelichowy	12	
		fartuch brezentowy*)	12	*) w razie potrzeby
		trzewiki drewniaki*)	12	
		nakrycie głowy	do zużycia	
36.	Obsługa pieców do wyżarzania	ubranie drelichowe lub azbestowe	12	
		fartuch brezentowy lub azbestowy	12	
		trzewiki drewniaki	12	
		czapka drelichowa	24	
		rękawice ochronne	do zużycia	
		bielizna ochronna	do zużycia	
		okulary ochronne	12	
37.	Obsługa młotów pneumatycznych	ubranie drelichowe	12	
		fartuch kowalski	60	
		rękawice drelichowe wzmocnione skórą	do zużycia	
		czapka drelichowa	24	
		tłumik hałasu na uszy	do zużycia	
38.	Piecowy ładowacz koksu oraz piecowy żeliwiaka (wsadowy)	ubranie azbestowe	12	*) w razie potrzeby
		bielizna ochronna	12	
		fartuch azbestowy	6	
		trzewiki skórzane przemysłowe*)	24	
		rękawice azbestowe*)		
		okulary ochronne w oprawie metalowej	do zużycia	
		nakrycie głowy	do zużycia	

1	2	3	4	5
39.	Pracownik zatrudniony przy obsłudze wytwornic acetylenowych	ubranie drelichowe	12	
		rękawice brezentowe	12	
40.	Piaskowni — piaskarz odlewów	kombinezon p. pyłowy z kapturem	12	
		rękawice brezentowe	4	
		trzewiki drewniaki wierzch skórzany	do zużycia	
		półmaska p. pyłowa	do zużycia	
		okulary pyłoszczelne	do zużycia	
41.	Popielarz	ubranie drelichowe	12	
		ubranie watowane	4 okr. zimowe	
		trzewiki drewniaki	12	
		fartuch jutowy	12	
		czapka drelichowa	24	
		woreczki naręczne	do zużycia	
		nakolanniki skórzane	do zużycia	
		rękawice brezentowe	do zużycia	
42.	Pracownik remontowy (mechanik, tokarz, ślusarz)	kombinezon drelichowy	12	
		lub ubranie drelichowe	12	
		kurtka przeciw deszczowa*)	48	*) w terenie otwartym w okresie zimowym w czasie niepogody
		ubranie watowane*)	4 okr. zimowe	
		nauszniki*)	do zużycia	
		nakrycie głowy*)	do zużycia	
43.	Pilnikarz (nacinacz) pilników	kombinezon drelichowy	12	*) w razie potrzeby
		lub trzewiki drewniaki	12	
		okulary ochronne*)	do zużycia	
		nakrycie głowy	do zużycia	
44.	Polernik (czka)	kombinezon drelichowy	12	*) w razie potrzeby
		lub kombinezon przeciw pyłowy*)	12	
		bielizna ochronna	12	
		trzewiki drewniaki	12	

1	2	3	4	5
		palce ochronne techniczne	do zużycia	
		półmaska uniwersalna	do zużycia	
		okulary	do zużycia	
		nakrycie głowy*)	24	
45.	Popiołowy (oczyszczacz pieców przemysłowych)	kombinezon przeciw pyłowy z kapturem	12	
		lub ubranie drelichowe	12	
		trzewiki drewniaki	12	
		bielizna ochronna	12	
		nakrycie głowy	do zużycia	
		rękawice drelichowe wzmocnione skórą	4	
		okulary ochronne szczelnie zamknięte	24	
		nałokietniki skórzane	do zużycia	
		nakolanniki skórzane	do zużycia	
46.	Przemywacz (ka) metali: naftą, amoniakiem itp.	kombinezon drelichowy	12	*) pochłaniacz do wchłaniania gazów w razie potrzeby
		lub ubranie robocze	12	
		fartuch gumowy	6	
		trzewiki drewniaki wierzch brezentowy	6	
		rękawice gumowe	6	
		nakrycie głowy lub maska uniwersalna*)	do zużycia	
47.	Rdzeniarz (rka) kształtownik rdzeni odlewniczych	kombinezon drelichowy	12	*) dla kobiet kombinezon drelichowy
		lub ubranie drelichowe*)	12	
		fartuch brezentowy	12	
		trzewiki drewniaki	12	
		nakrycie głowy	do zużycia	
48.	Ryflarz (nacinacz walcy w maszynach młyńskich)	kombinezon drelichowy	12	
		trzewiki drewniaki wierzch skórzany	12	
		nakrycie głowy	do zużycia	
49.	Spawacz acetylenowy łukiem	ubranie drelichowe lub	9	
		kombinezon drelichowy	9	
		lub fartuch skórzany	60	

1	2	3	4	5
	elektrycznym zatrudniony na otwartym powierzu	rękawice skórzane	24	*) dyżurne wydawane w razie potrzeby
		kurtka przeciw dezszczowa	36	
		ubranie watowane	3 okr. zimowe	
		buty gumowe typu OW*)	12	**) w okresie zimowym
		okulary ochronne	do zużycia	
		ekran lub przyłbica	do zużycia	
		pas bezpieczeństwa	do zużycia	
		buty filcowe**)	3 okr. zimowe	
50.	Ślusarz budowlany i konstruktor	ubranie drelichowe lub	12	*) odzież i obuwie dyżurne
		kombinezon drelichowy	12	
		ubranie watowane*)	3 okr. zimowe	**) dla ślusarza budowlanego
		trzewiki skórz./gum.**)	24	
		kurtka przeciwdeszczowa*)	48	
		rękawice drelichowe	12	
		buty gumowe*)	12	
		nakrycie głowy	do zużycia	
		pas ochronny w razie potrzeby	do zużycia	
51.	Ślusarz narzędziowy warsztat. — remontowy (w zamkniętych pomieszczeniach)	ubranie drelichowe	12	*) w razie potrzeby o ile jest posadzka betonowa
		trzewiki drewniaki*)	12	
52.	Ślusarz konstrukcji wodno-kanalizac.	ubranie drelichowe	12	*) odzież dyżurna w razie potrzeby
		ubranie watowane	3 okr. zimowe	
		kurtka przeciwdeszczowa*)	48	**) w razie potrzeby
		trzewiki skórz./gum.	24	
		buty gum. rybackie**)	12	
		rękawice brezentowe lub drelichowe wzmocnione skórą	4	
		nakrycie głowy	do zużycia	

1	2	3	4	5
53.	Spawacz autogenem i łukiem elektrycznym punktowym	kombinezon lub ubranie drelichowe fartuch dla spawaczy trzewiki skórzane rękawiczki skórzane ubranie watowane*) nakrycie głowy*) okulary spawalnicze	12 12 48 24 24 3 okr. zimowe do zużycia do zużycia	*) dla spawaczy zatrudnionych na otwartym powietrzu
54.	Strugacz metalowy strugaczka metalowa	ubranie drelichowe lub kombinezon trzewiki drewniaki*) nakrycie głowy okulary ochronne	12 12 12 do zużycia do zużycia	*) w razie potrzeby
55.	Suwnicowy w pomieszczeniach zamkniętych	kombinezon lub ubranie drelichowe nakrycie głowy	12 12 do zużycia	
56.	Szlifierz narzędziowy przedmiotów metalowych Szlifierz (ka) odlewów	kombinezon p. pyłowy z kapturem*) lub kombinezon drelichowy fartuch brezentowy nakolanniki skórzane*) trzewiki drewniaki wierzch brezentowy bielizna ochronna okulary ochronne nakrycie głowy palce azbestowe	12 12 12 24 6 12 do zużycia do zużycia do zużycia	*) dla szlifierzy odlewów
57.	Szlifierz na mokrych toczydłach (wałów na mokro)	ubranie drelichowe fartuch gumowy trzewiki drewniaki buty gumowe do kolan nakrycie głowy	12 6 12 12 do zużycia	
58.	Tokarz metalowy rewolwerówkowy	kombinezon drelichowy trzewiki drewniaki*) beret okulary ochronne	12 12 do zużycia do zużycia	*) w razie potrzeby

1	2	3	4	5
59.	Tłoczarz przedmiotów metalowych na gorąco	ubranie drelichowe fartuch brezentowy trzewiki drewniaki rękawice brezentowe*) nakrycie głowy**)	12 12 12 4 do zużycia	*) lub azbestowe w razie potrzeby **) w razie potrzeby
60.	Wyżarzacz przedmiotów metalowych w piecach	ubranie drelichowe lub ubranie azbestowe*) trzewiki drewniaki bielizna ochronna fartuch ognioodporny rękawice azbestowe okulary ochronne nakrycie głowy	12 12 12 12 6 4 do zużycia do zużycia	*) w razie potrzeby
61.	Walcownik na zimno	ubranie drelichowe trzewiki drewniaki rękawice brezentowe nakrycie głowy	12 12 6 do zużycia	
62.	Wybijacz odlewów otworów	ubranie drelichowe trzewiki przemysłowe rękawice brezentowe okulary ochronne maska p. pyłowa*) nakrycie głowy	12 24 6 do zużycia do zużycia do zużycia	*) w razie potrzeby p.pył. maski
63.	Zatapiarka betonów żarówkowych	ubranie drelichowe okulary ochronne nakrycie głowy	12 do zużycia do zużycia	

Załącznik Nr 6

TABELA

norm odzieży roboczej i ochronnej dla wspólnych stanowisk pracy pracowników, nieobjętych tabelami norm branżowych, zatrudnionych w różnych zakładach prywatnego przemysłu.

Lp.	Nazwa stanowiska pracy (pracownika)	Rodzaj odzieży ochronnej i roboczej, sprzętu ochrony osobistej	Czasokres zużycia odzieży w miesiącach	Uwagi
1	2	3	4	5
1.	Brakarz (ka) surowców półfabrykatów, produktów gotowych	ubranie drelichowe lub płaszcz drelichowy lub płaszcz płócienny biały**) ubranie watowane*) płaszcz przeciwdeszczowy buty filcowe*) fartuch brezentowy**) rękawice drelichowe wzmocnione skórą**) nakrycie głowy	12 12 12 4 okr. zimowe 48 4 okr. zimowe 12 4 do zużycia	*) na terenie otwartym lub w pomieszcz. nieogrzew. **) w razie potrzeby
2.	Brygadzista	otrzymuje odzież taką, jaką pracownicy podległej mu brygady (w zależności od branży przemysłu)		
3.	Czyściciel kotłów ściekowych	kombinezon impregnowany buty gumowe do bioder rękawice gumowe półmaska uniwersalna lub pochłaniacz przeciwgazowy czapka drelichowa	12 12 do zużycia do zużycia do zużycia do zużycia	
4.	Dozorca obchodowy stróż zakładowy (nocny i dzienny)	ubranie drelichowe kożuch długi płaszcz przeciwdeszczowy buty filcowe buty gumowe do kolan*) rękawice watowane lub dziane nauszniki dziane czapka drelichowa	12 6 okr. zimowych 48 4 okr. zimowe 12 2 okr. zimowe do zużycia do zużycia	*) w razie potrzeby

1	2	3	4	5
5.	Goniec	kurtka przeciwdeszczowa lub płaszcz przeciwdeszczowy ubranie watowane**) trzewiki skórzane spód gumowy*) lub buty gumowe do kolan	48 48 4 okr. zimowe 24 12	**) w razie potrzeby w okresie jesienno-zimowym *) dla gońca terenowego
6.	Konwojent i robotnik transportowy	ubranie drelichowe kożuch długi**) buty gumowe*) płaszcz przeciwdeszczowy*) ubranie watowane*) buty filcowe*) rękawice watowane*)	12 6 okr. zimowe 12 48 4 okr. zimowe 4 okr. zimowe 2 okr. zimowe	*) odzież, obuwie w razie potrzeby **) tylko dla konwojenta
7.	Kierowca i pomoc samochodu ciężarowego	kombinezon drelichowy kożuch długi buty filcowe rękawice dziane lub watowane	12 6 okr. zimowych 4 okr. zimowe 2 okr. zimowe	
8.	Konserwator maszyn i urządzeń	kombinezon drelichowy lub ubranie drelichowe lub płaszcz drelichowy kurtka przeciwdeszczowa**) ubranie watowane*) nakrycie głowy*)	12 12 12 48 4 okr. zimowe	*) na otwartym powietrzu **) w razie potrzeby *) w razie potrzeby
9.	Laborant	płaszcz płócienny biały	12	
10.	Magazynier i robotnik magazynowy w terenie otwartym i w magazynie nieopalanym baz surowcowych	płaszcz drelichowy lub ubranie drelichowe ubranie watowane peleryna przeciwdeszczowa*) buty filcowe*) buty gumowe do kolan*) rękawice watowane*) nauszniki**)	12 12 4 okr. zimowe 48 4 okr. zimowe 12 2 okr. zimowe do zużycia	*) w razie potrzeby **) w razie potrzeby

1	2	3	4	5
11.	Pakowacz (ka) różnych wyrobów do wysyłki	kombinezon drelichowy	12	*) odzież dyżurna w razie potrzeby w pomieszczeniach nieogrzewanych ***) dla pracowników zatrudnionych w przemyśle spożywczym i chemicznym
		lub ubranie drelichowe	12	
		lub płaszcz roboczy płócienny biały***)	12	
		ubranie watowane*	4 okr. zimowe	
		rękawice drelichowe*)	2	
		rękawice watowane*)	2 okr. zimowe	
		chustka na głowę***)	do zużycia	
12.	Palacz piecowy	ubranie drelichowe	12	*) w razie potrzeby
		ubranie watowane	4 okr. zimowe	
		trzewiki drewniaki wierzch skórzany	12	
		rękawice azbestowe	12	
		okulary ochronne*)	do zużycia	
		nakrycie głowy	do zużycia	
13.	Sprzątaczka	płaszcz drelichowy	12	*) w razie potrzeby gdy myje okna, drzwi, podłogę itp. **) o ile warsztaty pracy są nieogrzew.
		fartuch gumowy*)	6	
		trzewiki skórz. (gum.)	24	
		ubranie watowane**)	4 okr. zimowe	
		chustka na głowę		
14.	Tokarz, frezer	kombinezon drelichowy	12	*) dla tokarzy w razie potrzeby
		spodnie z szelkami	12	
		okulary ochronne	do zużycia	
		nakrycie głowy	do zużycia	
15.	Szlifierz	kombinezon przeciwpyłowy z kapturem*) lub	12	*) w razie potrzeby
		kombinezon drelichowy	12	
		trzewiki drewniaki wierzch brezentowy	6	
		bielizna ochronna	12	
		nakrycie głowy	do zużycia	

1	2	3	4	5
16.	Woźnica (furman)	ubranie drelichowe	12	
		ubranie watowane*)	4 okr. zimowe	
		płaszcz przeciwdeszczowy*)	48	*) w razie potrzeby
		buty filcowe*)	4 okr. zimowe	
		rękawice watowane*	2 okr. zimowe	
		nakrycie głowy	do zużycia	
17.	Zmywacz (ka) naczyń	ubranie drelichowe	12	
		fartuch podgumowany	12	
		trzewiki gumowe	12	

Uwaga: I. O ile pracownik przez czas dłuższy wykonuje pracę na wolnym powietrzu lub w pomieszczeniu nieogrzewanym należy mu wydać odzież ciepłą, jako odzież dyżurną.

II. Nakrycie głowy należy wydawać pracownikom, którzy są narażeni na wpływy atmosferyczne jak deszcz, zimno, wiatr itp. lub szkodliwe warunki pracy.

III. Robotnikom zatrudnionym przy pracach bardzo brudzących (smary, oleje itp.) należy wydać odzież drelichową z mocnego i ścisłego drelichu ciężkiego.

Załącznik Nr 7

Zasady wynagradzania portierów, dozorców i stróżów placowych

1. Ustala się płace minimalną dla portierów, dozorców pilnujących mienia i stróżów placowych 600 zł miesięcznie.
2. Dla osób pilnujących całości i bezpieczeństwa budynków, urządzeń i nieruchomości w warunkach szczególnej odpowiedzialności płacę określoną w punkcie 1 podwyższa się o 10 proc.
3. Czas pracy pracowników wymienionych w punkcie 1 może wynosić do 12 godzin na dobę. W wypadku, gdy pracownicy ci wykonują w czasie pilnowania inną przerywaną pracę dodatkową, to czas ich pracy może wynosić do 10 godzin na dobę za uprzednią zgodą Związku. Przy pracy na dwie zmiany w ciągu doby, przesuwanie zmian powinno następować nie rzadziej, niż co 14 dni.
4. Pracownicy wymienieni w punkcie 1 otrzymują za pracę ponad 8 godzin(w sobotę ponad 6 godzin) do 12 godzin na dobę, dodatek w wysokości 10 proc. ustalonej płacy podstawowej.
5. Pracownicy, o których mowa w punkcie pierwszym nie otrzymują dodatków za pracę w niedzielę i święta. Otrzymują oni jednak wolny dzień w tygodniu, wolny dzień powinien co najmniej raz na trzy tygodnie, wypadać w niedzielę. W wypadku pracy w wolnym dniu, pracownikom przysługuje za pracę w tym dniu wynagrodzenie z dodatkiem 100 proc. stawki osobistego zaszeregowania.
6. Dodatek w wysokości 100 proc. stawki osobistego zaszeregowania przysługuje za każdą godzinę pracy ponad 12 godzin za dobę.
7. Za normalną pracę w godzinach nocnych od godziny 22-giej do 6 dnia następnego, przysługuje pracownikom wymienionym w punkcie pierwszym przewidziany w art. 24 układu dodatek w wysokości 10 proc. niezależnie od 10 proc. dodatku określonego w pkt. 4.
8. Za pracę w godzinach nadliczbowych w porze nocnej przysługuje pracownikom wymienionym w punkcie 1 dodatek w wysokości 100 proc. stawki osobistego zaszeregowania niezależnie od 10 proc. dodatku za pracę w godzinach nocnych.

Załącznik Nr 8

ZASADY PRZYZNAWANIA I WYPŁATY NAGRÓD JUBILEUSZOWYCH

1. Pracownikom, którzy przepracowali nienagannie 25, 35 i 40 lat pracy, przysługują pieniężne nagrody jubileuszowe w następujących wysokościach:
   1. po przepracowaniu 25 lat — 75 proc. miesięcznego wynagrodzenia
   2. po przepracowaniu 35 lat — 150 proc. miesięcznego wynagrodzenia
   3. po przepracowaniu 40 lat — 200 proc. miesięcznego wynagrodzenia.
2. Do okresów zatrudnienia wymaganych do uzyskania nagrody jubileuszowej za wieloletnią pracę zalicza się okres pracy w zakładach, w których obowiązują przepisy o premiowaniu za wieloletnią pracę.
3. Przejście do pracy w zakładzie (jednostce), w której nie mają zastosowania przepisy o nagradzaniu za wieloletnią pracę, pozbawia pracownika prawa do nagrody — z wyjątkiem przypadków unormowanych obowiązującymi przepisami.
4. Do okresów zatrudnienia wymaganych do uzyskania nagrody jubileuszowej za wieloletnią pracę zalicza się:

A. Z okresu przed drugą wojną światową:

a) służbę w Wojsku Polskim po dniu 1 listopada 1918 r.,
b) służbę w oddziałach powstańczych w powstaniach śląskich w latach 1919—1921 r. i w powstaniu wielkopolskim 1918—1919 r.,
c) służbę w oddziałach ludowych w czasie wojny domowej w Hiszpanii,
d) pobyt w więzieniach i obozach koncentracyjnych za działalność rewolucyjną,
e) przerwy w pracy wynikające z prześladowania za działalność w obronie interesów klasy robotniczej.

B. Z okresu drugiej wojny światowej:

a) służbę w Wojsku Polskim,
b) służbę w polskich formacjach wojskowych w ZSRR po dniu 13 maja 1943 r.,

c) służbę w Oddziałach, które prowadziły walkę z hitlerowskim okupantem,

d) służbę pełnioną w Armii ZSRR,

e) służbę w polskich formacjach wojskowych na zachodzie w czasie od 1 września 1939 r. do dnia 13 lutego 1946 r.,

f) pobyt w niewoli oraz w wojskowych obozach dla internowanych osób pełniących służbę w wyżej wymienionych organizacjach (pkt. a—e),

g) pobyt w więzieniu z przyczyn ideowych,

h) pobyt w obozach koncentracyjnych i obozach pracy,

i) wywiezienie na przymusowe roboty.

C. Z okresu po drugiej wojnie światowej:

a) służbę w Ludowym Wojsku Polskim,

b) służbę publiczną z wyboru lub na skutek zarządzenia władz,

c) naukę w szkołach, do których pracownik został skierowany przez zakład pracy lub jednostkę nadrzędną,

d) okres niezdolności do pracy uprawniającej do rent i zasiłków,

e) okresy przerw w pracy, wynikłe z pozbawienia zdolności lub niezgodnego z programem rozwiązania stosunku pracy jeśli pracownik uzyskał w przepisanym trybie pełną rehabilitację,

f) pracę w organizacjach społecznych i politycznych.

5. Warunkiem zaliczenia wymienionych w pkt. 4 okresów jest udokumentowanie tych okresów oraz powrót do pracy w zakładzie, w którym stosowane są przepisy o nagradzaniu jubilatów, w ciągu trzech miesięcy od ustania tych przyczyn lub w okresie późniejszym, lecz tylko w przypadku gdy opóźnienie powrotu do pracy powstało z przyczyn niezależnych od pracownika.

6. Repatriantom, którzy powrócili do kraju po wyzwoleniu zalicza się do wysługi lat cały okres nieprzerwanej pracy za granicą. Warunkiem zaliczenia jest podjęcie w kraju pracy w tym samym zawodzie w terminie 3 miesiący od dnia powrotu.

7. Udokumentowane okresy niewykonywania pracy z powodu przymusowego przesiedlenia w czasie drugiej wojny światowej, nie są uważane za przerwy w ciągłości pracy, lecz nie podlegają zaliczeniu do czasu pracy.

8. Zmiana zakładu pracy, która według przepisów szczególnych dla określenia prawa do urlopu wypoczynkowego nie powoduje utraty ciągłości pracy, nie jest uważana za przerwę w pracy z tym, że zaliczeniu do okresów pracy podlegają jedynie okresy wymienione w punktach 2 do 6.

9. Okresy pracy ustala pracodawca w porozumieniu ze Związkiem. W braku porozumienia decyduje Zrzeszenie w porozumieniu z Zarządem Głównym Związku.

10. Za podstawę do wyliczania nagrody jubileuszowej przyjmuje się wynagrodzenie z ostatnich 3-ch miesięcy przed dniem wypłaty.

11. Nagradzać należy jubilatów z nastaniem terminów określonych w pkt. 1 niniejszego załącznika.

12. W zakresie nieunormowanym w niniejszym załączniku mają zastosowanie przepisy powszechnie obowiązujące w przedsiębiorstwach państwowych.

Załącznik Nr 9

W Y K A Z

Stanowisk kierowniczych i samodzielnych

1. Kierownik produkcji
2. Starszy mistrz, tylko w zakresie przyjmowania i zdawania zmiany
3. Mistrz tylko w zakresie przyjmowania i zdawania zmiany
4. Starszy księgowy bilansista, prowadzący samodzielnie księgowość zakładu pracy.

SPIS TREŚCI

Str.

Rozdział I — Zasięg, cel i czas trwania układu 3
„ II — Przyjmowanie i zwalnianie pracowników . . . 4
„ III — Miejsce pracy i narzędzia 7
„ IV — Płace 8
„ V — Deputat węglowy 12
„ VI — Czas pracy 14
„ VII — Urlopy wypoczynkowe 16
„ VIII — Urlopy okolicznościowe i zwolnienia od pracy zawodowej 19
„ IX — Ciągłość pracy 20
„ X — Delegacje, przeniesienia służbowe i zwolnienie do prac społecznych 21
„ XI — Bezpieczeństwo i higiena pracy 22
„ XII — Sprawy bytowo-socjalne 26
„ XIII — Postanowienia dodatkowe 28
„ XIV — Postanowienia końcowe 29
Załącznik nr 1 — Tabela stawek płac pracowników fizycznych prywatnego przemysłu metalowego . . . 30
Załącznik nr 2 — Nomenklatura zawodów i kategoria zaszeregowania dla pracowników pryw. przem. metalowego 30
Załącznik nr 3 — Tabela płac pracowników umysłowych . . 35
Załącznik nr 4 — Wysokość dodatków za prace wykonywane w warunkach szkodliwych dla zdrowia . . 35
Załącznik nr 5 — Zasady wydawania pracownikom odzieży roboczej i ochronnej 43
Załącznik nr 6 — Tabela norm odzieży roboczej i ochronnej dla wspólnych stanowisk pracy pracowników, nie objętych tabelami norm branżowych, zatrudnionych w różnych zakładach pryw. przemysłu 58
Załącznik nr 7 — Zasady wynagradzania portierów, dozorców i stróżów placowych 62
Załącznik nr 8 — Zasady przyznawania i wypłaty nagród jubileuszowych 63
Załącznik nr 9 — Wykaz stanowisk kierowniczych i samodzielnych 66

MINISTERSTWO PRACY, PŁACI I SPRAW SOCJALNYCH BIBLIOTEKA

19179 II

GBPiZS
Główna Biblioteka
Pracy i Zabezpieczenia
Społecznego

0019850